

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/11

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 18. siječnja 2024.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 18. siječnja 2024. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra zdravstva dr. sc. Vilija Beroša, dr. med. i državne tajnike Tomislava Dulibića, dr. sc. Silvija Bašića, dr. med. i dr. sc. Mariju Bubaš, dr. med.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/31
URBROJ: 50301-04/25-24-6

Zagreb, 18. siječnja 2024.

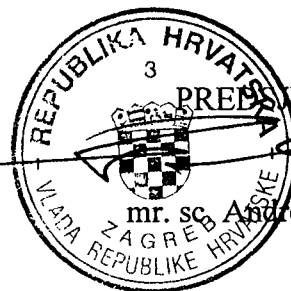
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra zdravstva dr. sc. Vilija Beroša, dr. med. i državne tajnike Tomislava Dulibića, dr. sc. Silvia Bašića, dr. med. i dr. sc. Mariju Bubaš, dr. med.

3
PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17. i 114/18.), uređuje mjere za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, štetnih sastojaka duhanskih i srodnih proizvoda i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih i srodnih proizvoda, preventivne mjere protiv pušenja te nadzor nad provedbom Zakona, a radi zaštite zdravlja ljudi, posebno mladih ljudi, te ispunjavanja obveza prema Okvirnoj konvenciji Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom.

Navedeni Zakon noveliran je 2018. radi provedbe reformske mjere iz Nacionalnog programa reformi za 2018. godinu, s ciljem osiguravanja preduvjeta za početak rada Državnog inspektorata, odnosno preuzimanje inspeksijskih nadzora iz nadležnosti sanitarne inspekcije Ministarstva zdravstva u Državni inspektorat.

Važećim Zakonom zabranjeno je stavljanje na tržište duhanskih proizvoda u koje su dodane svojstvene arome. Od zabrane je izuzeta uporaba aditiva koji su ključni za proizvodnju duhanskih proizvoda, primjerice šećera radi nadomjestka šećera koji se gubi tijekom postupka sušenja, pod uvjetom da ti aditivi ne rezultiraju proizvodom svojstvene arome i ne povećavaju na znatan ili mjerljiv način stvaranje ovisnosti, toksičnost ili CMR svojstva proizvoda.

Također, zabranjeno je stavljanje na tržište duhanskih proizvoda koji sadrže aromatične tvari u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filtri, papiri, pakiranja, kapsule ili bilo kakva tehnička obilježja koja omogućuju izmjenu mirisa ili okusa duhanskog proizvoda ili jačine njihova dima, dok filtri, papiri i kapsule ne smiju sadržavati duhan niti nikotin.

Predloženim zakonom osigurava se prijenos u pravni poredak Republike Hrvatske Delegirane Direktive Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode (SL L 283, 3.11.2022.), u dijelu uporabe aroma u grijanim duhanskim proizvodima, kao i u dijelu označavanja grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje.

Predloženim zakonom namjeravaju se urediti sljedeća pitanja:

- uvodi se novi pojam „grijani duhanski proizvodi“

- mijenjaju se odredbe o izuzećima koja su se do sada primjenjivala na grijane duhanske proizvode na način da se arome ne smiju više koristiti niti u grijanim duhanskim proizvodima
- uređuje se označavanje grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje
- dorađuju se odredbe u vezi s ovlastima nadležnih sanitarnih inspektora Državnog inspektorata radi unaprjeđivanja postupanja u poduzimanju upravnih i prekršajnih mjera
- mijenjaju se prekršajne odredbe radi njihove prilagodbe uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA

Članak 1.

U Zakonu o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17. i 114/18.), u članku 2. stavku 1. iza podstavka 3. briše se točka i dodaje se podstavak 4. koji glasi:

- „- Delegirana Direktiva Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode (SL L 283, 3.11.2022.).“.

Članak 2.

U članku 3. iza točke 14. dodaje se nova točka 15. koja glasi:

- „15) *grijani duhanski proizvod* jest novi duhanski proizvod koji se zagrijava kako bi se proizvele emisije koje sadržavaju nikotin i druge kemikalije koje korisnik zatim udiše i koji je, ovisno o njegovim svojstvima, bezdimni duhanski proizvod ili duhanski proizvod za pušenje“.

Dosadašnje točke 15. do 51. postaju točke 16. do 52.

Članak 3.

U članku 8. stavak 7. mijenja se i glasi:

- „(7) Iz zabrana utvrđenih u stavcima 1. i 4. ovoga članka, izuzimaju se duhanski proizvodi, osim cigareta, duhana za samostalno motanje i grijanih duhanskih proizvoda.“.

Članak 4.

Naslov iznad članka 12. mijenja se i glasi:

„Označavanje duhanskih proizvoda za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje“.

Članak 5.

U članku 12. stavak 1. mijenja se i glasi:

- „(1) Od obveze navođenja informativne poruke iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona i kombiniranih zdravstvenih upozorenja utvrđenih u članku 11. ovoga Zakona, izuzimaju se duhanski proizvodi za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje.“.

Članak 6.

U članku 19. iza stavka 19. dodaje se novi stavak 20. koji glasi:

„(20) Ukoliko se tekućine koje se nalaze u spremnicima za ponovno punjenje ili u elektroničkim i jednokratnim elektroničkim cigaretama razvrstavaju kao opasne prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (Tekst značajan za EGP) (SL L 353, 31.12.2008.), one prilikom stavljanja na tržište moraju biti označene i u skladu s tom Uredbom.“.

Dosadašnji stavci 20. do 22. postaju stavci 21. do 23.

Članak 7.

U članku 25. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zabranjuje se pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda i uporaba elektroničkih cigareta s nikotinskim punjenjem ili bez nikotinskog punjenja, vodenih lula i grijanih duhanskih proizvoda u svim zatvorenim javnim prostorima.“.

Članak 8.

Članak 39. mijenja se i glasi:

„(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora sanitarni inspektor ima pravo i dužnost:

1. narediti uklanjanje nedostataka utvrđenih inspekcijskim nadzorom u vezi s proizvodnjom i stavljanjem na tržište duhanskih i srodnih proizvoda i ostalih proizvoda obuhvaćenih ovim Zakonom te odrediti rok za njihovo uklanjanje
2. narediti otklanjanje nedostataka u prostorima za pušenje iz članaka 26., 27. i 28. ovoga Zakona i pušačkim prostorima iz članka 32. ovoga Zakona
3. zabraniti proizvodnju i stavljanje na tržište duhanskih i srodnih proizvoda i ostalih proizvoda obuhvaćenih ovim Zakonom, ako nisu ispunjeni propisani uvjeti
4. zabraniti izravnu i neizravnu promidžbu i oglašavanje duhanskih i srodnih proizvoda i ostalih proizvoda protivno odredbama ovoga Zakona
5. zabraniti pušenje duhanskih i srodnih proizvoda u zatvorenim javnim prostorima i ostalim prostorima određenim ovim Zakonom
6. zabraniti obavljanje djelatnosti u kojima nije osigurana zabrana pušenja duhanskih i srodnih proizvoda
7. privremeno zabraniti pušenje u prostorima za pušenje i pušačkim prostorima koji ne udovoljavaju propisanim uvjetima ovoga Zakona do ispunjenja uvjeta.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka naređuju se pisanim rješenjem.

(3) Iznimno, sanitarni inspektor može donijeti usmeno rješenje o naređenju mjera iz stavka 1. točaka 3., 4., 5. i 7. ovoga članka te narediti izvršenje usmenog rješenja odmah, bez donošenja rješenja o izvršenju.

- (4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka unosi se u zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.
- (5) Nadležni inspektor naredit će mjeru iz stavka 1. točke 6. ovoga članka samo u krajnjem slučaju kad druge mjere nisu osigurale provedbu zabrane pušenja.
- (6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kad nadležni tržišni inspektor utvrdi da se duhanski i srodni proizvodi, elektroničke cigarete, spremnici za ponovno punjenje, ulošci za jednokratnu uporabu i grijani duhanski proizvodi prodaju osobama mlađim od 18 godina, usmenim će rješenjem, sukladno propisima o trgovini, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti trgovine onim proizvodima za koje je utvrđena povreda propisa na rok od 30 dana do šest mjeseci.
- (7) Usmeno rješenje iz stavka 6. ovoga članka dostavit će se pravnoj ili fizičkoj osobi u pisanom obliku.
- (8) Protiv rješenja inspektora donesenih na temelju ovoga članka može se izjaviti žalba sukladno zakonu kojim se uređuje Državni inspektorat.
- (9) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavaka 2., 3. i 6. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.“

Članak 9.

Članak 40. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 9.290,00 do 19.900,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg katrana po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 1.)
2. prodaje cigarete koje sadrže više od 1 mg nikotina po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 2.)
3. prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg ugljikova monoksida po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 3.)
4. ne dostavi ministarstvu propisane podatke o sastojcima i emisijama duhanskih proizvoda prije stavljanja tih proizvoda na tržište (članak 6. stavak 1.)
5. ne dostavi ministarstvu propisane podatke o sastojcima i emisijama duhanskih proizvoda koji su stavljeni na tržište do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u roku određenom odlukom ministra (članak 6. stavak 2.)
6. prije stavljanja na tržište proizvoda čiji je sastav izmijenjen na način koji nije u skladu s podacima dostavljenim sukladno članku 6. ovoga Zakona, o tome ne obavijesti ministarstvo (članak 6. stavak 3.)

7. ne provede studije o ispitivanju aditiva i ne dostavi ih nadležnim tijelima ili o tome ne dostavi dodatne informacije u propisanom roku (članak 7. stavci 2. i 4. i članak 50. stavak 1.)
8. stavlja na tržište duhanske proizvode sa svojstvenim aromama ili s aditivima u bilo kojem od sastavnih dijelova duhanskih proizvoda (članak 8. stavci 1., 3. i 4.)
9. stavlja na tržište duhanske proizvode koji sadrže aditive u količinama koje povećavaju toksični učinak ili stvaranje ovisnosti o duhanskom proizvodu ili CMR svojstva duhanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (članak 8. stavak 5.)
10. stavlja na tržište duhanske proizvode označene protivno članku 9. stavcima 1., 2., 5. i 6. ovoga Zakona ili pakirane protivno članku 9. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona
11. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje označene protivno članku 10. stavcima 1. do 8. ovoga Zakona
12. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje označene protivno članku 11. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona
13. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje, označene protivno članku 12. ovoga Zakona
14. stavlja na tržište bezdimne duhanske proizvode označene protivno članku 13. ovoga Zakona
15. prodaje duhanske proizvode s uporabom elemenata i obilježja protivno članku 14. ovoga Zakona
16. prodaje jedinična pakiranja cigareta koja nisu u obliku kvadra (članak 15. stavak 1.)
17. prodaje jedinična pakiranja duhana za samostalno motanje koja nisu u obliku kvadra ili cilindričnom obliku ili u obliku vrećice (članak 15. stavak 2.)
18. prodaje jedinična pakiranja cigareta koja ne sadrže najmanje 20 cigareta (članak 15. stavak 3.)
19. prodaje jedinično pakiranje duhana za samostalno motanje koje ne sadrži najmanje 30 g duhana (članak 15. stavak 4.)
20. prodaje jedinično pakiranje cigareta izgleda i sadržaja protivnog članku 15. stavku 5. ovoga Zakona
21. prodaje jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja ne sadrže oznaku s jedinstvenom identifikacijom u skladu s člankom 16. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona
22. ne vodi evidencije o unosu jediničnih pakiranja i kretanja i transakcija sukladno članku 16. stavcima 5., 6. i 7. ovoga Zakona

23. ne sklopi ugovor s neovisnom trećom stranom sukladno članku 16. stavku 8. ovoga Zakona
24. izmijeni ili obriše zabilježene podatke protivno članku 16. stavku 11. ovoga Zakona
25. prodaje jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja ne nose sigurnosni element sukladno članku 17. ovoga Zakona
26. u propisanom roku ne obavijesti ministarstvo o novom duhanskom proizvodu koji namjerava staviti na tržište (članak 18. stavak 1.)
27. prije stavljanja elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje na tržište ministarstvu u propisanom roku ne dostavi obavijesti sukladno članku 19. stavku 2. ovoga Zakona
28. ne osigura da se tekućina koja sadrži nikotin stavlja na tržište isključivo u za to namijenjenim spremnicima za ponovno punjenje koji nemaju obujam veći od 10 ml, u potrošnim elektroničkim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu uporabu i da ulošci ili spremnici ne premašuju obujam od 2 ml (članak 19. stavak 5. točka a))
29. ne osigura da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina (članak 19. stavak 5. točka b))
30. ne osigura da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži aditive iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona (članak 19. stavak 5. točka c))
31. ne osigura da se za proizvodnju tekućine koja sadrži nikotin koriste samo sastojci visoke čistoće (članak 19. stavak 5. točka d))
32. ne osigura da, osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tekućini koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku (članak 19. stavak 5. točka e))
33. ne osigura da elektroničke cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim razinama (članak 19. stavak 5. točka f))
34. ne osigura da su elektroničke cigarete i spremnici za ponovno punjenje takvi da djeca njima ne mogu rukovati i da na njima nisu moguće neovlaštene izmjene te da su zaštićeni od lomljenja i curenja i da imaju mehanizam koji osigurava ponovno punjenje bez curenja (članak 19. stavak 5. točka g))
35. prodaje elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje bez letka s podacima iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona
36. prodaje elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje bez popisa, podataka ili upozorenja iz članka 19. stavka 7. ovoga Zakona
37. objavljuje komercijalne objave protivno odredbama članka 19. stavka 9. ovoga Zakona

38. ne podnese ministarstvu i ministarstvu nadležnom za financije u propisanom roku podatke, informacije ili sažetke (članak 19. stavak 10.)
39. sudjeluje u prekograničnoj prodaji na daljinu elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu protivno odredbi članka 19. stavka 16. ovoga Zakona
40. sudjeluje u prekograničnoj prodaji na daljinu elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu, a ne raspolaže sustavom za provjeru starosti kupca, ili detaljan opis i način rada ne dostavi ministarstvu (članak 19. stavak 18.)
41. prodaje biljne proizvode za pušenje označene, odnosno pakirane protivno odredbama članka 20. ovoga Zakona
42. prije stavljanja na tržište biljnog proizvoda ili izmijenjenog biljnog proizvoda ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina u skladu s člankom 21. stavkom 1. ovoga Zakona
43. sponzorira događaje, aktivnosti ili pojedince s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe ili uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (članak 22. stavak 1.)
44. izravno ili neizravno promiče duhanske i srodne proizvode i elektroničke cigarete (članak 22. stavak 2.)
45. ističe naziv ili logotip duhanskih i srodnih proizvoda, uključujući elektroničke cigarete, protivno članku 22. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona
46. prodaje duhanske i srodne proizvode, uključujući bezdimne duhanske proizvode, biljne proizvode za pušenje elektroničke cigarete, spremnike za ponovno punjenje i uloške za jednokratnu uporabu mlađima od 18 godina (članak 23. stavak 1.)
47. na prodajnom mjestu na kojem se prodaju duhanski i srodni proizvodi iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne oznaku o zabrani prodaje iz članka 23. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona osobama mlađim od 18 godina ili je ne istakne na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara (članak 23. stavci 3. i 4.)
48. prodaje maloljetnicima proizvode iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona koji mogu maloljetnike poticati na pušenje
49. prodaje duhanske i srodne proizvode preko interneta ili prekogranične prodaje na daljinu (članak 23. stavak 7.)
50. prodaje duhanske i srodne proizvode iz automatskih naprava, uključujući bezdimne duhanske proizvode, biljne proizvode za pušenje, elektroničke cigarete, spremnike za ponovno punjenje i uloške za jednokratnu uporabu (članak 23. stavak 8.)
51. prodaje pojedinačne cigarete ili duhanske i srodne proizvode i elektroničke cigarete izvan originalnog pakiranja proizvođača (članak 23. stavak 9.)

52. prodaje duhan za oralnu uporabu (članak 23. stavak 10.)
53. dopusti pušenje duhanskih i srodnih proizvoda i elektroničkih cigareta prilikom javnih nastupa na televiziji uživo ili objavi u tisku fotografije ili crteže osoba koje puše u promidžbene svrhe (članak 24. stavci 1. i 3.)
54. ne osigura poštovanje zabrane pušenja u zatvorenom javnom prostoru (članak 25. stavci 1. i 2.)
55. ne osigura poštovanje zabrane pušenja na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove (članak 25. stavak 3.)
56. ne osigura poštovanje zabrane pušenja na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu obrazovne ustanove (članak 25. stavak 4.)
57. ima prostore za pušenje u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja (članak 25. stavak 5.)
58. prostor za pušenje ne ispunjava sve uvjete iz članka 26. ovoga Zakona
59. prostor za pušenje nije zatvorena prostorija s cijelom površinom svih pripadajućih zidova i stropa, s vratima koja se moraju samostalno zatvarati i koja ne smiju biti otvorena (članak 27. stavak 1.)
60. se iznad ili uz vrata prostora za pušenje ne nalazi oznaka: „Prostor za pušenje“ s navedenim brojem osoba koje prostor za pušenje istodobno može primiti (članak 27. stavak 2.)
61. ispred ulaza u prostor za pušenje i u prostoru za pušenje ne osigura da se u slučaju kvara ventilacijskog sustava automatski pojavi oznaka: „Zabranjeno pušenje zbog kvara na ventilacijskom sustavu“ (članak 27. stavak 3.)
62. ima prostor za pušenje koji nije opremljen ventilacijskim sustavom i sustavom za filtriranje koji je sastavni dio prostora za pušenje i koji je fizički odvojen od drugoga ventilacijskog sustava zatvorenoga javnog prostora ili ako zrak onečišćen duhanskim dimom iz prostora za pušenje prelazi u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora ili ako ventilacijski sustav ne radi automatski i ne sprječava istjecanje dima u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora (članak 28.)
63. u prostoru za pušenje nema ventilacijski sustav koji u odnosu na zatvoren prostor iz kojeg se ulazi u prostor za pušenje u samom prostoru za pušenje osigurava podtlak od najmanje 5 Pa uz zatvorena vrata prostora za pušenje ili prostor za pušenje nije opremljen uređajem za mjerenje i prikazivanje podataka o podtlaku (članak 29.)
64. u prostoru za pušenje nema ventilacijski sustav kojim se osigurava dovod zraka iz otvorenog prostora ili iz zatvorenog prostora u kojemu je pušenje zabranjeno ili ako se sustav izmjene zraka ne pročišćava tako da je najmanja osigurana količina dodatnog zraka 30 litara u sekundi po osobi na temelju indeksa popunjenosti prostora od 0,7 osoba/m² (članak 30.)

65. projektiranje, instaliranje i održavanje ventilacijskih sustava prostora za pušenje nije provedeno sukladno posebnim tehničkim propisima kojima se utvrđuju bitni zahtjevi za sustave ventilacije (članak 31.)

66. odredi pušačkim prostorom prostor koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 32. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 2.000,00 eura.“.

Članak 10.

Članak 41. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 2.650,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba u čijem se ugostiteljskom objektu poslužuje hrana i/ili piće, u kojem je zatečena osoba koja puši izvan prostora koji ispunjava uvjete iz članka 26. do 32. ovoga Zakona (članak 25. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba - obrtnik u čijem se ugostiteljskom objektu poslužuje hrana i/ili piće, u kojem je zatečena osoba koja puši izvan prostora koji ispunjava uvjete iz članka 26. do 32. ovoga Zakona (članak 25. stavci 1. i 2.).“.

Članak 11.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će nadležan inspektor iz članka 38. ovoga Zakona na mjestu izvršenja za prekršaj fizičku osobu koja besplatno nudi duhanske proizvode na javnom mjestu i u javnim prostorima (članak 22. stavak 3.).“.

Članak 12.

Članak 43. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će nadležan inspektor iz članka 38. ovoga Zakona na mjestu izvršenja za prekršaj fizičku osobu ako:

1. puši duhanski ili srodni proizvod, biljni proizvod ili rabi elektroničku cigaretu s nikotinskim punjenjem ili bez nikotinskog punjenja, vodenu lulu i grijane duhanske proizvode u zatvorenom javnom prostoru (članak 25. stavak 1.)
2. puši na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove (članak 25. stavak 3.)
3. puši na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu obrazovne ustanove (članak 25. stavak 4.).“.

Članak 13.

Postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17. i 114/18.), te propisa i općih akata donesenih na temelju toga Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom navodi se propis Europske unije čije se odredbe prenose u pravni poredak Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Ovim se člankom dopunjuju pojmovi u važećem Zakonu na način da se proširuje s novim pojmom „grijani duhanski proizvodi“.

Uz članak 3.

Ovim se člankom uređuje da se duhanski proizvodi, osim cigareta, duhana za samostalno motanje i grijanih duhanskih proizvoda, izuzimaju iz zabrana koje se odnose na dodane svojstvene arome i aromatične tvari u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova (kao što su filtri, papiri, pakiranja, kapsule ili bilo kakva tehnička obilježja koja omogućuju izmjenu mirisa ili okusa duhanskog proizvoda ili jačine njihova dima).

Uz članke 4. i 5.

Ovim se člancima mijenja naslov iznad članka 12. na način da se dodaje pojam „grijani duhanski proizvodi koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje“ te se izuzeće koje se do sada primjenjivalo na duhanske proizvode za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu proširuje i na „grijane duhanske proizvode koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje“ za koje postoji obveza navođenja informativne poruke i kombiniranih zdravstvenih upozorenja.

Uz članak 6.

Ovim se člankom uređuje da tekućine koje se nalaze u spremnicima za ponovno punjenje ili u elektroničkim i jednokratnim elektroničkim cigaretama ukoliko su razvrstane kao opasne prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (Tekst značajan za EGP) (SL L 353, 31.12.2008.) moraju biti i označene prilikom stavljanja na tržište i u skladu s tom Uredbom.

Uz članak 7.

Ovim se člankom dopunjuje odredba o zabrani pušenja u svim zatvorenim javnim prostorima na način da se ta zabrana proširuje i na grijane duhanske proizvode.

Uz članak 8.

Ovim se člankom uređuju inspeksijske ovlasti nadležnih inspektora.

Uz članke 9. do 12.

Ovim se člancima cjelovito mijenjaju prekršajne odredbe uzimajući u obzir Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak).

Uz članak 13.

Ovaj članak sadrži prijelaznu odredbu.

Uz članak 14.

Ovim člankom određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom prenose u pravni poredak Republike Hrvatske sljedeći propisi Europske unije:

- Direktiva 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ (SL L 127/1, 29.4.2014.) - u daljnjem tekstu: Direktiva
- Delegirana Direktiva Komisije 2014/109/EU od 10. listopada 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća uspostavljanjem zbirke slikovnih upozorenja za uporabu na duhanskim proizvodima (SL L 360, 17.12.2014.)
- Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1842 od 9. listopada 2015. o tehničkim specifikacijama za položaj, dizajn i oblik kombiniranih zdravstvenih upozorenja za duhanske proizvode za pušenje (SL L 267, 14.10.2015.).

(2) Ovaj Zakon notificiran je u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (kodificirani tekst) (Tekst značajan za EGP) (SL L 241, 17.9.2015.).

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- 1) *duhan* su listovi i drugi prirodni, prerađeni ili neprerađeni dijelovi biljke duhana, što uključuje ekspanzirani i rekonstituirani duhan
- 2) *duhan za lulu* jest duhan koji se može konzumirati putem postupka izgaranja i koji je namijenjen isključivo za korištenje u luli
- 3) *duhan za samostalno motanje* jest duhan koji se može upotrebljavati za izradu cigareta koje izrađuju sami potrošači
- 4) *duhanski proizvodi* su proizvodi koji se mogu konzumirati, a koji se sastoje, čak i samo djelomično, od duhana koji jest ili nije genetički modificiran
- 5) *bezdimni duhanski proizvod* jest duhanski proizvod čija uporaba ne uključuje postupak izgaranja, uključujući duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje i duhan za oralnu uporabu
- 6) *duhan za žvakanje* jest bezdimni duhanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje
- 7) *duhan za šmrkanje* jest bezdimni duhanski proizvod koji se može konzumirati putem nosa
- 8) *duhan za oralnu uporabu* su svi duhanski proizvodi za oralnu uporabu, osim onih namijenjenih za šmrkanje ili žvakanje, izrađeni u cijelosti ili djelomično od duhana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebice oni u vrećicama ili poroznim vrećicama
- 9) *duhanski proizvodi za pušenje* su duhanski proizvodi, osim bezdimnog duhanskog proizvoda

- 10) *cigareta* jest smotuljak duhana koji se može konzumirati putem postupka izgaranja i koji je definiran posebnim propisom kojim se uređuju trošarine
- 11) *cigara* jest smotuljak duhana koji se može konzumirati putem postupka izgaranja i koji je definiran posebnim propisom kojim se uređuju trošarine
- 12) *cigarilos* jest manja vrsta cigare koja je definirana posebnim propisom kojim se uređuju trošarine
- 13) *duhan za vodenu lulu* jest duhanski proizvod koji se može konzumirati putem vodene lule i smatra se duhanskim proizvodom za pušenje. Ako se proizvod može upotrebljavati i putem vodenih lula i kao duhan za samostalno motanje, smatra se duhanom za samostalno motanje
- 14) *novi duhanski proizvod* jest duhanski proizvod koji ne pripada nijednoj od sljedećih kategorija: cigarete, duhan za samostalno motanje, duhan za lule, duhan za vodene lule, cigare, cigarilos, duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje ili duhan za oralnu uporabu, a stavljen je na tržište nakon 19. svibnja 2014.
- 15) *biljni proizvod za pušenje* jest proizvod na bazi biljaka, trava ili voća koji ne sadrži duhan, a može se konzumirati putem postupka izgaranja
- 16) *elektronička cigareta* jest proizvod koji se može koristiti za konzumaciju pare koja sadrži nikotin putem usnika ili bilo kojeg sastavnog dijela toga proizvoda, uključujući uložak, spremnik i uređaj bez uložka ili spremnika. Elektroničke cigarete mogu biti potrošne ili ponovo punjive putem spremnika za ponovno punjenje i spremnika ili ponovno punjive pomoću uložaka za jednokratnu uporabu
- 17) *spremnik za ponovno punjenje* jest posuda s tekućinom s nikotinom, a koja se može koristiti za ponovno punjenje elektroničke cigarete
- 18) *sastojak* jest duhan, aditiv, kao i svaka tvar ili element prisutan u finaliziranom duhanskom ili srodnom proizvodu uključujući papir, filter, tintu, kapsule i ljepila
- 19) *nikotin* su nikotinski alkaloidi
- 20) *katran* jest suhi, bezvodni, beznikotinski kondenzat dima
- 21) *emisije* su tvari koje se otpuštaju prilikom namjenske uporabe duhanskog ili srodnog proizvoda, kao što su tvari iz dima ili tvari koje se otpuštaju u procesu uporabe bezdimnih duhanskih proizvoda
- 22) *maksimalna razina ili maksimalna razina emisije* jest najveći sadržaj ili emisija tvari u duhanskom proizvodu, uključujući nulu, mjerena u miligramima
- 23) *aditiv* jest tvar, osim duhana, koja je dodana duhanskom proizvodu, jediničnom pakiranju ili bilo kakvom vanjskom pakiranju
- 24) *aromatična tvar* jest aditiv koji dodaje miris i/ili okus
- 25) *svojstvena aroma* jest jasno zamjetljiv miris ili okus, osim duhanskog, koji je rezultat aditiva ili kombinacije aditiva, uključujući, ali ne i ograničavajući se na aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiša, mentola ili vanilije, koja je zamjetljiva prije ili tijekom konzumacije duhanskog proizvoda
- 26) *stvaranje ovisnosti* jest farmakološki potencijal tvari da uzrokuje ovisnost, stanje koje utječe na sposobnost pojedinca da kontrolira svoje ponašanje, davanjem osjećaja nagrade ili olakšanja od apstinencijskih simptoma ili oboje
- 27) *toksičnost* jest stupanj do kojeg tvar može uzrokovati štetne učinke u ljudskom organizmu, uključujući učinke koji nastupaju tijekom vremena, obično putem višekratne ili kontinuirane konzumacije ili izloženosti

- 28) *vanjsko pakiranje* jest bilo koje pakiranje u kojem su duhanski ili srodni proizvodi stavljeni na tržište i koje obuhvaća jednu ili više zapakiranih jedinica; prozirni omoti ne smatraju se vanjskim pakiranjem
- 29) *značajna promjena okolnosti* jest povećanje opsega prodaje prema kategoriji proizvoda za najmanje 10% u najmanje pet država članica, na temelju podataka o prodaji poslanih u skladu s odredbom članka 6. stavka 9. ovoga Zakona, ili povećanje razine raširenosti pušenja u skupini potrošača mlađih od 25 godina za najmanje pet postotnih bodova u najmanje pet država članica po predmetnoj kategoriji proizvoda na temelju posebnog Eurobarometrova izvješća 385 iz svibnja 2012. godine ili jednakovrijedne studije o raširenosti pušenja; smatra se da se značajna promjena okolnosti nije dogodila ako obujam prodaje kategorije proizvoda na maloprodajnoj razini ne premašuje 2,5% ukupne prodaje duhanskih proizvoda na razini Europske unije
- 30) *jedinično pakiranje* jest najmanje samostalno pakiranje duhanskog ili srodnog proizvoda koje se stavlja na tržište
- 31) *vrećica* jest jedinično pakiranje duhana za samostalno motanje bilo u obliku pravokutnog džepa s preklopom koji pokriva otvor bilo u obliku samostojeće vrećice
- 32) *zdravstveno upozorenje* jest upozorenje koje se tiče štetnih učinaka proizvoda za zdravlje ljudi ili drugih nepoželjnih posljedica njegove konzumacije, uključujući tekstualna upozorenja, kombinirana zdravstvena upozorenja, opća upozorenja i informativne poruke, kako je određeno ovim Zakonom
- 33) *kombinirano zdravstveno upozorenje* jest zdravstveno upozorenje koje se sastoji od kombinacije teksta upozorenja i fotografija ili ilustracija koje mu pripadaju, kako je određeno ovim Zakonom
- 34) *prekogranična prodaja na daljinu* jest prodaja potrošačima na daljinu kada se potrošač, u trenutku naručivanja proizvoda od maloprodajnog mjesta, nalazi u državi članici koja nije država članica ili treća zemlja u kojoj to maloprodajno mjesto ima poslovno sjedište, odnosno poslovni nastan; za maloprodajno mjesto smatra se da ima sjedište, odnosno poslovni nastan u državi članici:
 - a) u slučaju fizičke osobe: ako ima svoju poslovnu jedinicu u toj državi članici
 - b) u drugim slučajevima: ako maloprodajno mjesto ima svoje statutarno sjedište, središnju upravu ili poslovnu jedinicu, uključujući podružnicu, agenciju ili bilo kakvu drugu uspostavu, u toj državi članici
- 35) *potrošač* jest fizička osoba koja djeluje za osobne potrebe, a izvan njegove trgovačke, poslovne, obrtne ili stručne djelatnosti
- 36) *sustav za provjeru starosti* jest računalni sustav koji elektronički nedvosmisleno potvrđuje dob potrošača
- 37) *proizvođač* jest bilo koja fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili ima dizajniran ili proizveden proizvod i trguje njime pod svojim imenom ili zaštitnim znakom
- 38) *promet duhanskim ili srodnim proizvodima* jest uvoz, izvoz i skladištenje radi prodaje i prodaja
- 39) *uvoz duhana ili srodnih proizvoda* jest ulazak takvih proizvoda na teritorij Europske unije, osim ako za te proizvode, nakon njihova ulaska u Europsku uniju, ne vrijedi carinski postupak ili dogovor o izuzeću, kao i njihovo oslobađanje od carinskog postupka ili dogovora o izuzeću
- 40) *uvoznik duhana ili srodnih proizvoda* jest vlasnik ili osoba koja ima pravo raspolaganja duhanom ili srodnim proizvodima koji su uvezeni na teritorij Europske unije

- 41) *stavljanje na tržište* znači učiniti proizvode, bez obzira na mjesto proizvodnje, dostupnim potrošačima u Europskoj uniji besplatno ili uz plaćanje, uključujući prodaju na daljinu; u slučaju prekograničnih prodaja na daljinu, proizvod se smatra stavljenim na tržište u državi članici u kojoj se nalazi potrošač
- 42) *maloprodajno mjesto* jest mjesto na kojem se duhanski proizvodi stavljaju na tržište, uključujući i mjesto na kojem ih na tržište stavlja fizička osoba
- 43) *oglašavanje i promidžba* jest svaki oblik komercijalne komunikacije, uključujući usluge informacijskog društva
- 44) *informacijsko društvo* jest društvo sukladno posebnim propisima kojima se reguliraju postupci službenog obavješćivanja u području tehničkih propisa te propisima o uslugama informacijskog društva
- 45) *sponzoriranje i promoviranje* jest svaki oblik doprinosa pravne ili fizičke osobe događaju, aktivnosti ili pojedincu s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskih i srodnih proizvoda te pušenja ili uporabe duhana
- 46) *pušenje* jest uporaba duhanskih ili ostalih srodnih proizvoda na način da se udiše dim nastao njihovim izgaranjem
- 47) *štetne posljedice pušenja* su znanstveno dokazane pojave oštećenja zdravlja i bolesti koje skraćuju život pušača i nepušača ako borave u istom zatvorenom prostoru u kojem se puši
- 48) *preventivne mjere protiv pušenja* su sustavne aktivnosti čiji je cilj poboljšanje zdravlja te produljenje i poboljšanje kvalitete života pučanstva
- 49) *javni prostor* jest zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih predstava i kinopredstava, prostore dvorišta odgojno-obrazovnih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu
- 50) *prostor za pušenje* jest potpuno zatvoren prostor koji je fizički odvojen od drugih zatvorenih prostora
- 51) *razmjerna naknada* jest naknada koja odgovara stvarnom trošku pružanja usluge za koju se ona obračunava.

Članak 8.

(1) Zabranjeno je stavljanje na tržište duhanskih proizvoda u koji su dodane svojstvene arome. Od zabrane je izuzeta uporaba aditiva koji su ključni za proizvodnju duhanskih proizvoda, primjerice šećera radi nadomjestka šećera koji se gubi tijekom postupka sušenja, pod uvjetom da ti aditivi ne rezultiraju proizvodom svojstvene arome i ne povećavaju na znatan ili mjerljiv način stvaranje ovisnosti, toksičnost ili CMR svojstva proizvoda.

(2) Ministarstvo može od Komisije zatražiti da utvrdi pripada li pojedini duhanski proizvod u područje primjene stavka 1. ovoga članka ili se savjetovati s neovisnim savjetodavnim tijelom uspostavljenim na razini Europske unije.

(3) Zabranjuje se stavljanje na tržište duhanskih proizvoda koji sadrže sljedeće aditive:

- a) vitamine i druge aditive koji stvaraju dojam da duhanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje
- b) kofein i taurin i druge aditive i stimulanse koji se povezuju s energijom i vitalnošću
- c) aditive koji imaju svojstva bojenja emisija
- d) kod duhanskih proizvoda za pušenje, aditive koji olakšavaju udisanje ili unos nikotina
- e) aditive koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom stanju.

(4) Zabranjuje se stavljanje na tržište duhanskih proizvoda koji sadrže aromatične tvari u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filtri, papiri, pakiranja, kapsule ili bilo kakva tehnička obilježja koja omogućuju izmjenu mirisa ili okusa duhanskog proizvoda ili jačine njihova dima. Filtri, papiri i kapsule ne smiju sadržavati duhan niti nikotin.

(5) Zabranjuje se stavljanje na tržište, ako je to utemeljeno na znanstvenim dokazima, duhanskih proizvoda koji sadrže aditive u količinama koje u fazi konzumacije povećavaju toksični učinak ili stvaranje ovisnosti o duhanskom proizvodu ili CMR svojstva duhanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini. O mjerama za sprečavanje stavljanja na tržište duhanskih proizvoda koji sadrže aditive nabrojene u ovome stavku ministarstvo će izvijestiti Komisiju.

(6) Ministarstvo može zatražiti od Komisije da utvrdi pripada li duhanski proizvod u područje primjene stavka 5. ovoga članka.

(7) Duhanski proizvodi, osim cigareta i duhana za samostalno motanje, izuzimaju se iz zabrana utvrđenih u staccima 1. i 4. ovoga članka.

(8) Ministarstvo može proizvođačima i uvoznicima duhanskih proizvoda naplatiti razmjernu naknadu za utvrđivanje ima li proizvod svojstvenu aromu, jesu li korišteni zabranjeni aditivi i arome i sadrži li duhanski proizvod aditive u količinama koje u znatnoj i mjerljivoj količini povećavaju toksični učinak i stvaranje ovisnosti o duhanskom proizvodu ili CMR svojstva duhanskog proizvoda.

(9) Uvjeti utvrđeni u Uredbi (EZ) br. 1907/2006 na odgovarajući način primjenjuju se na duhanske proizvode.

(10) Odluku o visini razmjerne naknade iz stavka 8. ovoga članka donosi ministar.

Označavanje duhanskih proizvoda za pušenje, osim cigareta,
duhana za samostalno motanje i duhana za vodenu lulu

Članak 12.

(1) Duhanski proizvodi za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje i duhana za vodenu lulu, izuzeti su od obveze navođenja informativne poruke iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona i kombiniranih zdravstvenih upozorenja utvrđenih u članku 11. ovoga Zakona.

(2) Proizvodi iz stavka 1. ovoga članka, uz dodatak općeg upozorenja iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, na svakom jediničnom pakiranju i svim vanjskim pakiranjima moraju imati jedno od tekstualnih upozorenja iz Priloga I. ovoga Zakona. Opće upozorenje iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona mora uključivati podatke o prestanku pušenja iz članka 11. stavka 2. točke b) ovoga Zakona.

- (3) Opće upozorenje mora se nalaziti na najvidljivijoj površini jediničnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.
- (4) Svako tekstualno upozorenje mora biti prikazano, koliko je to moguće, jednaki broj puta na svakoj robnoj marki ovih proizvoda. Tekstualna upozorenja nalaze se na drugoj najvidljivijoj površini jediničnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.
- (5) Za jedinična pakiranja sa zglobnim poklopcem druga najvidljivija površina jest ona koja postaje vidljiva kada se pakiranje otvori.
- (6) Opće upozorenje iz stavka 2. ovoga članka mora zauzimati najmanje 30% relevantne površine jediničnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.
- (7) Tekstualno upozorenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora zauzimati najmanje 40% relevantne površine jediničnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.
- (8) Ako se zdravstvena upozorenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju nalaziti na površini većoj od 150 cm², upozorenja moraju pokrivati površinu od najmanje 45 cm².
- (9) Zdravstvena upozorenja iz stavka 1. ovoga članka moraju udovoljavati zahtjevima iz članka 10. ovoga Zakona. Tekst zdravstvenog upozorenja mora biti paralelan s glavnim tekstom na površini rezerviranoj za ta upozorenja.
- (10) Zdravstvena upozorenja moraju biti okružena crnim rubom širine najmanje 3 mm, a najviše 4 mm. Taj rub nalazi se izvan površine rezervirane za zdravstvena upozorenja.

Članak 19.

- (1) Elektroničke cigarete i spremnici za ponovno punjenje mogu se stavljati na tržište samo u skladu s ovim Zakonom i odgovarajućim propisima Europske unije. Ovaj Zakon ne primjenjuje se na elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje koji su podložni zahtjevu za odobrenjem sukladno posebnim propisima kojima se regulira stavljanje u promet lijeka ili medicinskog proizvoda.
- (2) Proizvođači i uvoznici elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje obvezni su obavijestiti ministarstvo o svim takvim proizvodima koje namjeravaju staviti na tržište. Obavijest se predaje u elektroničkom obliku šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište. Za elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje koji su već stavljeni na tržište do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, obavijest se podnosi u roku od šest mjeseci od tog datuma. Za svaku značajnu preinaku proizvoda podnosi se nova obavijest. Ovisno o tome je li proizvod elektronička cigareta ili spremnik za ponovno punjenje, obavijest sadrži sljedeće informacije:
- ime i podatke za kontakt proizvođača, odgovorne pravne ili fizičke osobe unutar Europske unije i, gdje je to primjenjivo, uvoznika u Europsku uniju
 - popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i emisija koje nastaju korištenjem proizvoda, po robnoj marki i tipu, uključujući i njihove količine

- c) toksikološke podatke u vezi sa sastojcima i emisijama toga proizvoda, uključujući kad su zagrijani, koji se osobito odnose na njihove učinke na zdravlje potrošača kad se udišu i uzimajući u obzir, među ostalim, sve učinke stvaranja ovisnosti
- d) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom konzumacije u uobičajenim ili razumno predvidivim uvjetima
- e) opis sastavnih dijelova proizvoda, uključujući, gdje je to primjenjivo, mehanizma za otvaranje i punjenje elektroničke cigarete ili spremnika za punjenje
- f) opis postupaka proizvodnje, uključujući obuhvaća li serijsku proizvodnju, i izjavu da postupak proizvodnje osigurava sukladnost sa zahtjevima iz ovoga članka
- g) izjavu da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i sigurnost proizvoda kod stavljanja na tržište i korištenja u uobičajenim okolnostima ili razumno predvidivim uvjetima.

(3) Ako ministarstvo smatra da su dostavljeni podaci nepotpuni, zatražit će nadopunu podataka.

(4) Ministarstvo će proizvođačima i uvoznicima naplatiti razmjerne naknade za primitak, pohranu, rukovanje i objavu podataka koji su im dostavljeni.

(5) Proizvođači i uvoznici obvezni su osigurati:

- a) da se tekućina koja sadrži nikotin stavlja na tržište isključivo u za to namijenjenim spremnicima za ponovno punjenje koji nemaju obujam veći od 10 ml, u potrošnim elektroničkim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu uporabu i da ulošci ili tankovi ne premašuju obujam od 2 ml
- b) da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina
- c) da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži aditive iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona
- d) da se za proizvodnju tekućine koja sadrži nikotin koriste samo sastojci visoke čistoće. Tvari koje nisu navedene među sastojcima iz stavka 2. točke b) ovoga članka smiju biti prisutne u tekućini koja sadrži nikotin samo u tragovima, ako te tragove prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izbjeći
- e) da, osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tekućini koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku
- f) da elektroničke cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim razinama
- g) da su elektroničke cigarete i spremnici za ponovno punjenje takvi da djeca njima ne mogu rukovati i da na njima nisu moguće neovlaštene izmjene te da su zaštićeni od lomljenja i curenja i da imaju mehanizam koji osigurava ponovno punjenje bez curenja.

(6) Svako jedinično pakiranje elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje mora sadržavati letak sa sljedećim podacima:

- a) uputama za korištenje i pohranjivanje proizvoda, uključujući i obavijest da se uporaba proizvoda ne preporučuje mladim osobama i nepušačima
- b) kontraindikacijama
- c) upozorenjem za posebne rizične skupine
- d) mogućim štetnim učincima
- e) o stvaranju ovisnosti i toksičnosti te
- f) za ostvarivanje kontakata s proizvođačem ili uvoznikom i pravnom ili fizičkom osobom za kontakt u Europskoj uniji.

(7) Svako jedinično pakiranje i vanjsko pakiranje elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje mora:

- a) uključivati popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu u padajućem redoslijedu po masi te podatak o sadržaju nikotina u proizvodu i oslobađanje po dozi, serijski broj i preporuku da se proizvod drži izvan dohvata djece
- b) sadržavati podatke o sadržaju nikotina u spremniku i dodanim aromama
- c) nositi sljedeće zdravstveno upozorenje: »Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu ovisnost.«.

(8) Svako jedinično pakiranje i vanjsko pakiranje mora sadržavati zdravstvena upozorenja u skladu s odredbama članka 13. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

(9) Zabranjeno je/su:

- a) komercijalne objave u uslugama informacijskog društva, u tisku i drugim tiskanim publikacijama, s ciljem izravnog ili neizravnog učinka na promicanje elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje, osim u publikacijama koje su namijenjene isključivo za profesionalce uključene u trgovinu elektroničkim cigaretama ili spremnika za ponovno punjenje te publikacijama tiskanima i objavljenima u trećim zemljama, gdje te publikacije nisu prvenstveno namijenjene za tržište Europske unije
- b) komercijalne objave na radiju, s ciljem izravnog ili neizravnog učinka na promicanje elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje
- c) bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa radijskim programima s ciljem izravnog ili neizravnog promicanja elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje
- d) bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa bilo kakvom događaju, aktivnosti ili pojedinoj osobi s ciljem izravnog ili neizravnog promicanja elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje koji uključuje ili se održava u nekoliko država članica ili na bilo koji drugi način ima prekogranični utjecaj
- e) audiovizualne komercijalne objave na koje se primjenjuje poseban propis o elektroničkim medijima, koje se odnose na elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje.

(10) Proizvođači i uvoznici elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje obvezni su, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, ministarstvu te ministarstvu nadležnom za financije podnijeti:

- a) sveobuhvatne podatke o obujmu prodaje prema robnoj marki i vrsti proizvoda
- b) informacije o preferencijama raznih potrošačkih skupina, uključujući mlade osobe, nepušače i glavne skupine trenutačnih korisnika
- c) načine prodaje proizvoda
- d) sažetke svih istraživanja tržišta provedenih u vezi s gore navedenim na hrvatskom jeziku, uključujući njihov prijevod na engleski jezik.

(11) Ministarstvo će informacije primljene na temelju stavka 2. ovoga članka objaviti na svojim mrežnim stranicama, vodeći računa i uvažavajući zaštitu podataka koje su proizvođači i uvoznici prilikom dostave tih podataka označili kao poslovnu tajnu.

(12) Proizvođači, uvoznici i distributeri elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje obvezni su uspostaviti i održavati sustav za prikupljanje informacija o svim štetnim učincima tih proizvoda za zdravlje ljudi na koje se sumnja.

(13) Ako bilo koji od proizvođača, uvoznika ili distributera ima saznanja ili razloga za sumnju da elektroničke cigarete ili spremnici za ponovno punjenje, koji su u njihovu posjedu i namijenjeni su za stavljanje na tržište ili su stavljeni na tržište, nisu sigurni ili nisu dobre kvalitete ili na neki drugi način nisu u skladu s ovim Zakonom, obvezan je odmah poduzeti sve korektivne mjere potrebne da bi se taj proizvod uskladio s ovim Zakonom, da bi ga se povuklo ili opozvalo, ovisno o okolnostima konkretnog slučaja. U tom slučaju proizvođač, uvoznik ili distributer obvezan je odmah obavijestiti tijela nadležna za nadzor tržišta država članica u kojima je proizvod dostupan ili ga se namjerava učiniti dostupnim, kao i dostaviti pojedinosti, osobito o riziku za zdravlje i sigurnost ljudi te o poduzetim korektivnim mjerama i njihovim rezultatima.

(14) Ministarstvo ima pravo od proizvođača, uvoznika ili distributera zatražiti i dodatne informacije, na primjer o sigurnosti i aspektima kvalitete, ili o bilo kakvim štetnim učincima elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje.

(15) U slučaju elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje koji su usklađeni sa zahtjevima iz ovoga članka, ako ministarstvo utvrdi ili ima razloga vjerovati da bi određene elektroničke cigarete ili spremnici za ponovno punjenje ili vrsta elektroničke cigarete ili spremnika za ponovno punjenje mogli predstavljati ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi, može poduzeti mjere određene posebnim propisom kojim se uređuje postupanje sanitarne inspekcije. Ministarstvo odmah obavješćuje Komisiju i nadležna tijela drugih država članica o poduzetim mjerama i priopćuje sve popratne podatke.

(16) Maloprodajna mjesta koja sudjeluju u prekograničnoj prodaji na daljinu elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu ne mogu započeti s njihovom prodajom prije nego što se registriraju pri ministarstvu te pri nadležnim tijelima države članice u kojoj se nalaze stvarni ili potencijalni potrošači, pod uvjetom da je u toj državi prekogranična prodaja na daljinu dozvoljena, sa sljedećim podacima:

- a) naziv maloprodajnog mjesta te adresa odakle se proizvodi isporučuju
- b) datum početka prekogranične prodaje proizvoda putem usluga informacijskog društva
- c) adresa mrežnih stranica korištenih za prodaju na daljinu, uključujući sve podatke potrebne za njihovu identifikaciju

te ishode potvrdu registracije pri ministarstvu.

(17) Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje podatke o registriranim maloprodajnim mjestima iz stavka 16. ovoga članka.

(18) Maloprodajno mjesto koje sudjeluje u prekograničnoj prodaji na daljinu iz stavka 16. ovoga članka mora raspolagati sustavom za provjeru starosti kupca čiji detaljan opis i način rada mora dostaviti ministarstvu.

(19) Maloprodajno mjesto obrađuje osobne podatke potrošača isključivo sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Ti se podaci ne smiju otkriti proizvođaču elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu ni trgovačkim društvima koja čine dio iste skupine, kao ni trećim stranama. Osobni se podaci ne smiju upotrebljavati ni prenositi osim u svrhu konkretne kupnje. Zaštita osobnih podataka u smislu ovoga stavka primjenjuje se i kada je maloprodajno mjesto sastavni dio proizvođača elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu.

(20) Odluku o visini razmjerne naknade iz stavka 4. ovoga članka donosi ministar.

(21) Pravilnik o načinu obavješćivanja o elektroničkim cigaretama i spremnicima za ponovno punjenje iz stavka 2. ovoga članka donijet će ministar.

(22) Pravilnik o tehničkim standardima za mehanizam za ponovno punjenje elektroničkih cigareta iz stavka 5. točke g) ovoga članka donijet će ministar.

Članak 25.

(1) Zabranjuje se pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda i uporaba elektroničkih cigareta s nikotinskim punjenjem ili bez nikotinskog punjenja i vodenih lula u svim zatvorenim javnim prostorima.

(2) Zatvorenim javnim prostorom iz stavka 1. ovoga članka smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena, kao i terase koje su ograđene staklenim stijenama ili nekim drugim materijalom. Također, zatvorenim javnim prostorom smatra se prostor koji ima krov i u kojem je moguće zatvoriti više od polovice pripadajućih stijena, kada su te stijene zatvorene. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom Zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja.

(3) Zabranjuje se pušenje na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove.

(4) Zabranjuje se pušenje na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu obrazovne ustanove.

(5) Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

(6) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pušenje je dopušteno:

- a) u posebnim, za pušaće određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja
- b) u posebnim, za pušaće određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim, za pušaće određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene odnosno socijalne skrbi duševno bolesnim osobama i u kaznionicama i zatvorima, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja i
- c) u prostorima za pušenje u objektima u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost.

Članak 39.

(1) Ako nadležni inspektor utvrdi da se duhanski i srodni proizvodi, elektroničke cigarete, spremnici za ponovno punjenje i ulošci za jednokratnu uporabu prodaju protivno odredbama ovoga Zakona, pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja djelatnost prodaje, rješenjem zabranjuje prodaju duhanskih i srodnih proizvoda.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se rok do kojeg traje zabrana prodaje duhanskih i srodnih proizvoda, elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu, a koji ne može biti dulji od šest mjeseci.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka, može se izjaviti pravni lijek sukladno odredbama zakona kojima se propisuje postupanje nadležnih inspektora.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kad nadležni inspektor utvrdi da se duhanski i srodni proizvodi, elektroničke cigarete, spremnici za ponovno punjenje i ulošci za jednokratnu uporabu prodaju osobama mlađim od 18 godina odnosno da ih prodaju osobe mlađe od 18 godina, usmenim će rješenjem, sukladno propisima o trgovini, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti trgovine na rok od 30 dana do šest mjeseci. Usmeno rješenje dostavit će se pravnoj ili fizičkoj osobi u pisanom obliku najkasnije osam dana od dana donošenja rješenja.

Članak 40.

(1) Novčanom kaznom od 70.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg katrana po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 1.)
2. prodaje cigarete koje sadrže više od 1 mg nikotina po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 2.)
3. prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg ugljikova monoksida po cigareti (članak 5. stavak 1. podstavak 3.)
4. ne dostavi ministarstvu propisane podatke o sastojcima i emisijama duhanskih proizvoda prije stavljanja tih proizvoda na tržište (članak 6. stavak 1.)
5. ne dostavi ministarstvu propisane podatke o sastojcima i emisijama duhanskih proizvoda koji su stavljeni na tržište do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u roku određenom odlukom ministra (članak 6. stavak 2.)
6. prije stavljanja na tržište proizvoda čiji je sastav izmijenjen na način koji nije u skladu s podacima dostavljenim sukladno članku 6. ovoga Zakona, o tome ne obavijesti ministarstvo (članak 6. stavak 3.)
7. ne provede studije o ispitivanju aditiva i ne dostavi ih nadležnim tijelima ili o tome ne dostavi dodatne informacije u propisanom roku (članak 7. stavci 2. i 4. i članak 50. stavak 1.)
8. stavlja na tržište duhanske proizvode sa svojstvenim aromama ili s aditivima u bilo kojem od sastavnih dijelova duhanskih proizvoda (članak 8. stavci 1., 3. i 4.)

9. stavlja na tržište duhanske proizvode koji sadrže aditive u količinama koje povećavaju toksični učinak ili stvaranje ovisnosti o duhanskom proizvodu ili CMR svojstva duhanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (članak 8. stavak 5.)
10. stavlja na tržište duhanske proizvode označene protivno članku 9. stavcima 1., 2., 5. i 6. ovoga Zakona ili pakirane protivno članku 9. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona
11. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje označene protivno članku 10. stavcima 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona
12. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje označene protivno članku 11. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona
13. stavlja na tržište duhanske proizvode za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje i duhana za vodenu lulu, označene protivno članku 12. stavcima 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga Zakona
14. stavlja na tržište bezdimne duhanske proizvode označene protivno članku 13. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona
15. prodaje duhanske proizvode s uporabom elemenata i obilježja protivno članku 14. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona
16. prodaje jedinična pakiranja cigareta koja nisu u obliku kvadra (članak 15. stavak 1.)
17. prodaje jedinična pakiranja duhana za samostalno motanje koja nisu u obliku kvadra ili cilindričnom obliku ili u obliku vrećice (članak 15. stavak 2.)
18. prodaje jedinična pakiranja cigareta koja ne sadrže najmanje 20 cigareta (članak 15. stavak 3.)
19. prodaje jedinično pakiranje duhana za samostalno motanje koje ne sadrži najmanje 30 g duhana (članak 15. stavak 4.)
20. prodaje jedinično pakiranje cigareta izgleda i sadržaja protivnog članku 15. stavku 5. ovoga Zakona
21. prodaje jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja ne sadrže oznaku s jedinstvenom identifikacijom u skladu s člankom 16. stavkom 1. i 2. ovoga Zakona
22. ne vodi evidencije o unosu jediničnih pakiranja i kretanja i transakcija sukladno članku 16. stavcima 5., 6. i 7. ovoga Zakona
23. ne sklopi ugovor s neovisnom trećom stranom sukladno članku 16. stavku 8. ovoga Zakona
24. izmijeni ili obriše zabilježene podatke protivno članku 16. stavku 11. ovoga Zakona
25. prodaje jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja ne nose sigurnosni element sukladno članku 17. ovoga Zakona
26. u propisanom roku ne obavijesti ministarstvo o novom duhanskom proizvodu koji namjerava staviti na tržište (članak 18. stavak 1.)
27. prije stavljanja elektroničkih cigareta i spremnika za ponovno punjenje na tržište ministarstvu u propisanom roku ne dostavi obavijesti sukladno članku 19. stavku 2. ovoga Zakona
28. ne osigura da se tekućina koja sadrži nikotin stavlja na tržište isključivo u za to namijenjenim spremnicima za ponovno punjenje koji nemaju obujam veći od 10 ml, u potrošnim elektroničkim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu uporabu i da ulošci ili spremnici ne premašuju obujam od 2 ml (članak 19. stavak 5. točka a))
29. ne osigura da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina (članak 19. stavak 5. točka b))
30. ne osigura da tekućina koja sadrži nikotin ne sadrži aditive iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona (članak 19. stavak 5. točka c))

31. ne osigura da se za proizvodnju tekućine koja sadrži nikotin koriste samo sastojci visoke čistoće (članak 19. stavak 5. točka d))
32. ne osigura da, osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tekućini koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku (članak 19. stavak 5. točka e))
33. ne osigura da elektroničke cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim razinama (članak 19. stavak 5. točka f))
34. ne osigura da su elektroničke cigarete i spremnici za ponovno punjenje takvi da djeca njima ne mogu rukovati i da na njima nisu moguće neovlaštene izmjene te da su zaštićeni od lomljenja i curenja i da imaju mehanizam koji osigurava ponovno punjenje bez curenja (članak 19. stavak 5. točka g))
35. prodaje elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje bez letka s podacima iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona
36. prodaje elektroničke cigarete i spremnike za ponovno punjenje bez popisa, podataka ili upozorenja iz članka 19. stavka 7. ovoga Zakona
37. objavljuje komercijalne objave protivno odredbama članka 19. stavka 9. ovoga Zakona
38. ne podnese ministarstvu i ministarstvu nadležnom za financije u propisanom roku podatke, informacije ili sažetke (članak 19. stavak 10.)
39. sudjeluje u prekograničnoj prodaji na daljinu elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu protivno odredbi članka 19. stavka 16. ovoga Zakona
40. sudjeluje u prekograničnoj prodaji na daljinu elektroničkih cigareta, spremnika za ponovno punjenje i uložaka za jednokratnu uporabu, a ne raspolaže sustavom za provjeru starosti kupca, ili detaljan opis i način rada ne dostavi ministarstvu (članak 19. stavak 18.)
41. prodaje biljne proizvode za pušenje označene, odnosno pakirane protivno odredbama članka 20. ovoga Zakona
42. prije stavljanja na tržište biljnog proizvoda ili izmijenjenog biljnog proizvoda ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina u skladu s člankom 21. stavkom 1. ovoga Zakona
43. sponzorira događaje, aktivnosti ili pojedince s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe ili uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (članak 22. stavak 1.)
44. izravno ili neizravno promiče duhanske i srodne proizvode i elektroničke cigarete (članak 22. stavak 2.)
45. ističe naziv ili logotip duhanskih i srodnih proizvoda, uključujući elektroničke cigarete, protivno članku 22. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona
46. na prodajnom mjestu na kojem se prodaju duhanski i srodni proizvodi iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne oznaku o zabrani prodaje iz članka 23. stavaka 3. i 4. osobama mlađim od 18 godina ili je ne istakne na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara (članak 23. stavci 3. i 4.)
47. prodaje maloljetnicima proizvode iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona koji mogu maloljetnike poticati na pušenje
48. prodaje duhanske i srodne proizvode preko interneta ili prekogranične prodaje na daljinu (članak 23. stavak 7.)
49. prodaje duhanske i srodne proizvode iz automatskih naprava, uključujući bezdimne duhanske proizvode, biljne proizvode za pušenje, elektroničke cigarete, spremnike za ponovno punjenje i uloške za jednokratnu uporabu (članak 23. stavak 8.)

50. prodaje pojedinačne cigarete ili duhanske i srodne proizvode i elektroničke cigarete izvan originalnog pakiranja proizvođača (članak 23. stavak 9.)
51. prodaje duhan za oralnu uporabu (članak 23. stavak 10.)
52. dopusti pušenje duhanskih i srodnih proizvoda i elektroničkih cigareta prilikom javnih nastupa na televiziji uživo ili objavi u tisku fotografije ili crteže osoba koje puše u promidžbene svrhe (članak 24. stavci 1. i 3.)
53. ne osigura poštovanje zabrane pušenja u zatvorenom javnom prostoru (članak 25. stavci 1. i 2.)
54. ne osigura poštovanje zabrane pušenja na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove (članak 25. stavak 3.)
55. ne osigura poštovanje zabrane pušenja na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu obrazovne ustanove (članak 25. stavak 4.)
56. ima prostore za pušenje u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja (članak 25. stavak 5.)
57. prostor za pušenje ne ispunjava sve uvjete iz članka 26. ovoga Zakona
58. prostor za pušenje nije zatvorena prostorija s cijelom površinom svih pripadajućih zidova i stropa, s vratima koja se moraju samostalno zatvarati i koja ne smiju biti otvorena (članak 27. stavak 1.)
59. se iznad ili uz vrata prostora za pušenje ne nalazi oznaka: »Prostor za pušenje« s navedenim brojem osoba koje prostor za pušenje istodobno može primiti (članak 27. stavak 2.)
60. ispred ulaza u prostor za pušenje i u prostoru za pušenje ne osigura da se u slučaju kvara ventilacijskog sustava automatski pojavi oznaka: »Zabranjeno pušenje zbog kvara na ventilacijskom sustavu« (članak 27. stavak 3.)
61. ima prostor za pušenje koji nije opremljen ventilacijskim sustavom i sustavom za filtriranje koji je sastavni dio prostora za pušenje i koji je fizički odvojen od drugoga ventilacijskog sustava zatvorenoga javnog prostora ili ako zrak onečišćen duhanskim dimom iz prostora za pušenje prelazi u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora ili ako ventilacijski sustav ne radi automatski i ne sprečava istjecanje dima u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora (članak 28.)
62. u prostoru za pušenje nema ventilacijski sustav koji u odnosu na zatvoren prostor iz kojeg se ulazi u prostor za pušenje u samom prostoru za pušenje osigurava podtlak od najmanje 5 Pa uz zatvorena vrata prostora za pušenje ili prostor za pušenje nije opremljen uređajem za mjerenje i prikazivanje podataka o podtlaku (članak 29.)
63. u prostoru za pušenje nema ventilacijski sustav kojim se osigurava dovod zraka iz otvorenog prostora ili iz zatvorenog prostora u kojemu je pušenje zabranjeno ili ako se sustav izmjene zraka ne pročišćava tako da je najmanja osigurana količina dodatnog zraka 30 litara u sekundi po osobi na temelju indeksa popunjenosti prostora od 0,7 osoba/m² (članak 30.)
64. projektiranje, instaliranje i održavanje ventilacijskih sustava prostora za pušenje nije provedeno sukladno posebnim tehničkim propisima kojima se utvrđuju bitni zahtjevi za sustave ventilacije (članak 31.)
65. odredi pušačkim prostorom prostor koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 32. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u čijem se ugostiteljskom objektu poslužuje hrana i/ili piće, u kojem je zatečena osoba koja puši izvan prostora koji ispunjava uvjete iz članka 26. – 32. ovoga Zakona (članak 25. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 5000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba – obrtnik u čijem se ugostiteljskom objektu poslužuje hrana i/ili piće, u kojem je zatečena osoba koja puši izvan prostora koji ispunjava uvjete iz članka 26. – 32. ovoga Zakona (članak 25. stavci 1. i 2.).

Članak 42.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 kuna kaznit će nadležan inspektor iz članka 38. ovoga Zakona na mjestu izvršenja za prekršaj fizičku osobu koja besplatno nudi duhanske proizvode na javnom mjestu i u javnim prostorima (članak 22. stavak 3.).

Članak 43.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 kuna kaznit će nadležan inspektor iz članka 38. ovoga Zakona na mjestu izvršenja za prekršaj fizičku osobu ako:

1. puši duhanski ili srodni proizvod ili biljni proizvod ili rabi elektroničku cigaretu s nikotinskim punjenjem ili bez nikotinskog punjenja ili vodenu lulu u zatvorenom javnom prostoru (članak 25. stavak 1.)
2. puši na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove (članak 25. stavak 3.)
3. puši na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu obrazovne ustanove (članak 25. stavak 4.).

Prilozi:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM
JAVNOŠĆU O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA

Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo zdravstva
Svrha dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda
Datum dokumenta	31. listopada 2023.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	128. - Plan zakonodavnih aktivnosti za 2023. godinu, IV. tromjesečje
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo zdravstva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda izradilo je Ministarstvo zdravstva u suradnji predstavnicima Ministarstva financija, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Državnog inspektorata.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Da Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću provedeno je putem Središnjeg državnog portala „e-Savjetovanja“ u razdoblju od 28. lipnja do 13. srpnja 2023.

Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Vidjeti u prilogu ovoga obrasca.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Vidjeti u prilogu ovoga obrasca.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>HRVATSKA UDRUGA ZA SMANJENJA ŠTETA PO ZDRAVLJE PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA</p> <p>Hrvatska je na visokom mjestu u EU po broju pušača čiji broj se ne smanjuje unatoč svim zakonskim mjerama i provođenju programa prevencije i odvikavanja od pušenja. Troškovi zdravstva rastu iz godine u godinu, uslijed starenja populacije, te su preventivne mjere te smanjenje broja pušača esencijalna je bitka koju moramo svi voditi. Prijedlog Zakona koji je na e savjetovanju i dalje ne uzima u obzir nove bezdimne proizvode kao još jedan alat u borbi protiv pušenja. Štetne tvari u tim proizvodima su i do 95% niže u odnosu na klasične cigarete. Da se takvo smanjenje štete primjeni, pa čak i da je upola manje, na pojavnost bolesti nastalih uslijed pušenja došlo bi do pozitivnog utjecaja i na financije zdravstvenog sustava koji bi se onda još jače mogao usmjeriti na prevenciju pušenja te prevenciju drugih bolesti poput debljine, različitih karcinoma, hipertenzije itd.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

2	<p>HRVATSKA UDRUGA ZA SMANJENJA ŠTETA PO ZDRAVLJE PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA</p> <p>I ovaj prijedlog Zakona tretira sve proizvode koji sadrže nikotin jednako, unatoč znanstveno utemeljenim činjenicama da su proizvodi koji ne sagorijevaju nikotin i duhan manje štetni od klasičnih cigareta. Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda treba reflektirati načela smanjenja štete različito regulirajući proizvode ovisno o stupnju rizika/štete, a s ciljem smanjenja stope aktivnog i pasivnog pušenja te unaprjeđenja javnog zdravstva. Zakon bi trebao propisati kako se programi protiv pušenja trebaju temeljiti na načelima prevencije pušenja, poticanja prestanka pušenja te na načelima smanjenja štete za pušače koji nisu uspješni s terapijama prestanka pušenja. Također, primjenjujući načela smanjenja štete, Zakon bi trebao različito tretirati duhanske proizvode za pušenje od bezdimnih duhanskih i nikotinskih proizvoda i to u člancima koje obrađuju mjere za smanjenje i ograničenje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, a s ciljem osiguranja adekvatne informiranosti pušača o dostupnim bezdimnim alternativama. Zaštita maloljetnika kroz ovaj Zakon je jasno i glasno definirana i nezakonito reklamiranje duhanskih proizvoda maloljetnicima mora se strogo kažnjavati. Kažnjavati treba i naručitelje takvog reklamiranja kao i izvoditelje, a to se po naročito odnosi na sve češće kršenje zakona na društvenim mrežama. Kao mala zemlja s velikim brojem pušača moramo koristiti sve što nam je dostupno u borbi protiv pušenja i moramo se ugledati na zemlje koje su uspjele smanjiti broj svojih pušača, poput Ujedinjenog Kraljevstva i Švedske, a koristeći prevenciju, pomoć pri prestanku pušenja te dostupne proizvode smanjenje štete koje uključuju bezdimne duhanske i nikotinske proizvode.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
---	--	---

3 **UTIL**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA
Javljam sa ispred UTIL- udruge trgovine i logistike budući smo jedan od najvećih sudionika u prometu i distribuciji duhanskih i srodnih proizvoda. Iz predloženih izmjena Zakona ne vidimo da se nešto mijenja u smislu jasnijeg definiranja i određivanja pravila u ponašanju kod prodaje ali i distribucije novih duhanskih i nikotinskih proizvoda na tržištu RH. Naime, primjetno je kako se od 2017. godine, do kada je donijet predmetni Zakon na kojem se rade Izmjene, na tržištu plasiraju nove generacije duhanskih i nikotinskih proizvoda. Kako postojeći Zakon ne sadrži definicije novih duhanskih i nikotinskih, ali i nenikotinskih proizvoda, a koji su u pravilu proizvodi na kojima se vrši stroži nadzor zbog zdravstvenih razloga, u praksi se naše članice sve više nalaze u situaciji gdje inspektori u nadzoru u situaciji da proizvoljno određuju o kojoj se vrsti srodnih proizvoda radi. Mišljenja smo kako se to ne bi smjelo događati kod ovih proizvoda i da postojeći Zakon svakako treba unaprijediti na način da uvaži trenutno stanje na tržištu. Jasna regulacija treba doprinijeti i izvršenju i postizanju osnovnih ciljeva ali svakako i olakšati pravnu sigurnost svih nas koji sudjelujemo u procesu. Evidentno je iz komunikacije sa kupcima navedenih proizvoda, kako i njima nedostaju informacije o istim proizvodima, budući je komunikacija temeljem postojećeg Zakona u velikoj mjeri zabranjena, čime se narušava i osnovno pravo kupca da može znati svojstva i osobine proizvoda koji se legalno prodaje na tržištu, ali i drugim tržišnim zakonima propisana obveza proizvođača i prodavatelja kojom je obvezan kupca informirati o proizvodu koji je stavljen na tržište. Budući da spadamo u broj zemalja koja najrigoroznije regulira promet duhanskih i srodnih proizvoda bez da se postižu zakonom propisani javnozdravstveni ciljevi, predlažemo Izmjenu Zakona iskoristiti kako bi se kvalitetno uredila pravila ponašanja na tržištu koja su u nekim drugim zemljama u EU kvalitetno riješena a koja su u skladu sa Smjernicama EU a .

Primljeno na znanje
Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda. Nove definicije proizvoda ili nadopune postojećih, a koje nisu regulirane Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode nisu predmet ovog zakonskog prijedloga.

<p>4 Stipe Drmić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Nacrt prijedloga nedovoljno uvažava nove koncepte u javnom zdravstvu. Empirijski i znanstveno je poznato da restrikcije u pravilu ne poluču željeni rezultat te koncept smanjenja štete (harm reduction) itekako ima svoje važno mjesto u tretiranju ovog javno zdravstvenog problema. Svakako treba uzeti u obzir grijani duhan, e-cigarete i nikotinske vrećice kao proizvode koji manje štete zbog činjenice da nema procesa sagorijevanja. Ti proizvodi bi trebali biti navedeni kao manje štetni proizvodi u odnosu na klasične cigarete i pušači bi trebali biti informirani i znati da je to za njih bolja opcija u odnosu na pušenje klasičnih cigareta, Dodatno, tu je još i zaštita pasivnih pušača koji s ovim proizvodima nisu izloženi dimu cigareta. U medicini već postoje koncepti smanjenja štete u različitim granama medicine (u internoj medicini npr. koriste se statini radi smanjenja razina kolesterola). Pristup smanjenja štete najčešće se veže uz borbu ovisnosti o drogama, ali se može primijeniti i u drugim rizičnim ponašanjima kao što su poremećaji prehrane ili ovisnostima o alkoholu, pušenju, kockanju i dr. Prema tome, svakako treba uzeti u obzir i implementirati već dokazani koncept smanjenja štete i po ovom pitanju. Što se tiče zaštite maloljetnika, stoji da treba osigurati adekvatniju kontrolu i preventivno djelovati kako im bezdimni grijani duhani ne bi bili dostupno, ali se to ne smije napraviti na štetu odrasle populacije pušača koji imaju benefite s ovim javno zdravstvenim konceptom. Doc. dr.sc. Stipe Drmić spec. psihijatar</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
<p>5 Philip Morris Zagreb d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Nastavno na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, objavljen u javno savjetovanje dana 28.06.2023, Philip Morris Zagreb d.o.o. očituje se kako slijedi: Svaki bi se propis trebao temeljiti na čvrstim znanstvenim dokazima. Ovaj pristup treba maksimalno iskoristiti kako bi punoljetni pušači bili informirani o manje štetnim alternativama cigaretama. Konkretno, punoljetni pušači trebaju biti pravilno informirani o duhanskim i srodnim proizvodima, kao i o razlikama među njima, uključujući potencijalni diferencirani profil rizika. Postoje jaki i neovisni međunarodni dokazi za primjenu koncepta smanjenja štete u području duhana. Stoga bi politike usmjerene na ubrzanje prestanka pušenja trebale iskoristiti ovaj pozitivan razvoj događaja. Prestanak pušenja zahtijeva diferenciranu regulaciju koja se temelji na diferenciranoj šteti uzrokovana duhanom i proizvodima koji sadrže nikotin. Stoga vjerujemo da izmjene Zakona ne bi trebale biti ograničene samo na prijenos Delegirane Direktive Komisije (EU) 2022/2100, već bi se i drugi aspekti Zakona trebali unaprijediti, uzimajući u obzir dostupne znanstvene dokaze i postojeće učinkovite prakse u drugim zemljama. Također, izmjena postojećeg Zakona nudi</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

priliku za adekvatno adresiranje različitih proizvoda u odnosu na njihova različita svojstva. Naposljetku, mjere provedbe trebaju biti razumne bez stvaranja ikakve neizvjesnosti te ne bi trebale značajno ograničavati poduzetničke slobode kao ni prava građana i pravnih osoba. Stoga predlažemo: 1. Uključivanje koncepta smanjenja štete kao jednog od stupova regulatorne politike za ubrzanje smanjenja pušenja Koncept smanjenja štete prepoznat je i uključen u Okvirnu konvenciju Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom u članku 1. točki d): „kontrola duhana” znači mjere ponude, potražnje i strategije smanjenja štete kojima je cilj poboljšati zdravlje stanovništva uklanjanjem ili smanjenjem konzumacije duhanskih proizvoda i izloženosti duhanskom dimu (Izvorno: “tobacco control” means a range of supply, demand and harm reduction strategies that aim to improve the health of a population by eliminating or reducing their consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke”). Zemlje poput Ujedinjenog Kraljevstva ili Novog Zelanda, između ostalih, koje su potpisnice Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom, prihvaćaju koncept smanjenja štete u području duhana i eksplicitno ga odražavaju u svojim nacionalnim politikama. Smatramo da strategije borbe protiv pušenja treba unaprijediti novim pristupima u skladu sa znanstvenim dokazima i postojećom praksom u nekim drugim zemljama. Nacionalni zakonodavni okvir bi stoga trebao sadržavati tri stupa borbe protiv pušenja. Točnije, regulirati kako se programi protiv pušenja trebaju temeljiti na načelima prevencije pušenja i poticanja na prestanak pušenja, a iznimno za punoljetne pušače koji ne prestaju pušiti na konceptu smanjenja štete, i na način da isti budu informirani o postojanju znanstveno utemeljenih alternativa nastavku pušenja (npr. o proizvodima koji sadrže duhan i nikotin koji se ne konzumiraju putem postupka izgaranja, kao što su grijani duhanski proizvodi, e-cigarete, nikotinske vrećice, te stoga izlažu svoje korisnike znatno nižoj razini štetnih sastojaka u usporedbi s dimom cigarete). 2. Određivanje jasne razlike između različitih vrsta proizvoda U skladu s novonastalim okolnostima, zakonodavni okvir trebao bi napraviti jasnu razliku u pristupu različitim duhanskim i nikotinskim proizvodima u skladu s profilom rizika i štetnosti koju nose. Novi proizvodi, koji iako nisu bez rizika, predstavljaju potencijalno manje štetnu alternativu cigaretama, jer se ne konzumiraju putem postupka izgaranja, pa stoga stvaraju znatno manje štetnih i potencijalno štetnih sastojaka. Punoljetni pušači trebali bi biti u mogućnosti dobiti relevantne informacije o novim manje štetnim proizvodima u skladu s ustavnim slobodama, drugim zakonima te u svrhu doprinosa javnom zdravlju. Stoga predlažemo regulirati cigarete, odnosno duhanske proizvode za pušenje, drugačije od bezdimnih alternativnih proizvoda koji se ne konzumiraju putem postupka izgaranja. 3. Izbjegavanje pravnih nesigurnosti u definicijama prijedloga Zakona Smatramo da bi definiciju grijanih duhanskih proizvoda, kako je definirana Delegiranom Direktivom Komisije (EU) 2022/2100, trebalo ugraditi u hrvatski zakon,

uzimajući u obzir postojeće zakonske definicije. Tako članak 3. stavak 5. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda definira „bezdimni duhanski proizvod“ kao duhanski proizvod čija uporaba ne uključuje postupak izgaranja, uključujući duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje i duhan za oralnu uporabu, članak 3. stavak 9. istog Zakona definira „duhanske proizvode za pušenje“ kao duhanske proizvode, osim bezdimnih duhanskih proizvoda, dok definicije specifičnih duhanskih proizvoda za pušenje (kao što su cigarete ili cigare) utvrđuju da se isti konzumiraju putem postupka izgaranja. S obzirom da je iz relevantnih pravnih definicija jedina razlika između dviju kategorija duhanskih proizvoda konzumiraju li se navedeni proizvodi ili ne putem postupka izgaranja, isto bi se trebalo odraziti i na definiciju grijanog duhanskog proizvoda, a kako bi definicija bila jasnija i otklonjene sve pravne nedoumice. Predlažemo da se pojmovi prevedeni s engleskog jezika usklade. Naime, riječ „plinovi“, unutar definicije grijanih duhanskih proizvoda, u tekstu Delegirane Direktive Komisije (EU) 2022/2100 na engleskom jeziku je „emissions“. Do sada se riječ "emissions" u službenim prijevodima regulativa (npr. Direktiva o duhanskim proizvodima 2014/40/EU) prevodila kao "emisije". Ovaj pojam koristi se i kroz postojeći Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, koji sam pojam „emisije“ definira u članku 3. točki 21. Stoga je logično da se u izmjenama i dopunama istog Zakona koristi već definirani pojam „emisije“. Također, smatramo da se izmjenom članka 39. Zakona (u članku 8. Prijedloga Zakona) ovlasti nadležne sanitarne inspekcije proširuju na način da sanitarni inspektor u obavljanju inspekcijuskog nadzora ima pravo i dužnost donositi mjere kojima se bitno ograničavaju poduzetničke slobode te prava građana i pravnih osoba. Mogućnost donošenja usmenih rješenja koja nemaju suspenzivni učinak izravno utječu na osnovna prava građana i pravnih osoba kao što su pravo na učinkovit pravni lijek i pravo na suđenje u razumnom roku, a također ne može se smatrati razmjernim za bilo koji stupanj povrede iz točke 1., 3. i 4. stavka 1. novopredloženog članka 39. Postojeće zakonodavstvo primjenjuje usmena rješenja (koje mogu, ali ne moraju imati suspenzivni učinak) samo u iznimnim situacijama, kao što je neposredna prijetnja životu i zdravlju pojedinaca ili u slučajevima kada prijeti značajna materijalna šteta. Zbog navedenog, predlažemo da se iz novopredloženog članka 39. izbriše mogućnost donošenja usmenih ili pisanih rješenja koja nemaju suspenzivni učinak u odnosu na povrede navedene u točkama 1., 3. i 4., stavka 1, novopredloženog članka 39. Zakona.

<p>6 Ljiljana Čenan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Od izmjena ovog Zakona se očekivalo da će donijeti neke konkretne mjere za smanjenje uporabe duhana, te posljedično i poboljšanja zdravlja stanovnika ove zemlje, kako se i navodi u početnom odlomku. No, ništa od toga nema u ovom nacrtu izmjena zakona. Desetljećima smo u samom vrhu Europe po broju odraslih pušača, i taj trend se ne smanjuje. Što znači da ono što se dosad radilo treba mijenjati jer ne donosi željene rezultate. No, ovim zakonom se ne mijenja taj pravac, već nastavlja jednako. Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o ograničavanja uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, ovakav kakav je trenutno u e-Savjetovanju, nije se dotaknuo koncepta smanjenja štete od pušenja, čija primjena u mnogim zemljama donosi sjajne rezultate u smanjenju stope pušenja. Nije jasno definirao nove duhanske proizvode, niti omogućio zdravstvenim radnicima, ali i pacijentima/stanovnicima Hrvatske da dođu do kvalitetnih, znanstveno utemeljenih informacija o novim duhanskim proizvodima, njihovom potencijalu u prestanku pušenja ili smanjenju štete po zdravlje pušača, ali i njihovoj štetnosti za maloljetnike i mlade, koji ih sve više koriste. Jer oni imaju svoje kanale informiranja, a očito je i da lako dolaze do tih proizvoda, što znači da kontrola prodaje duhanskih i nikotinskih proizvoda maloljetnicima ne funkcionira. Zakon također ne donosi niti napredak na području kontrole i praćenja proizvodnje i istraživanja novih duhanskih proizvoda, kojih je svakim danom sve više. Ukoliko se ovaj Zakon donese ovakav kakav je predložen, bez uvažavanja nove situacije na tržištu duhanskih proizvoda, sa nedovoljnom uključenosti novih znanstvenih saznanja, ali i javnozdravstvenih stručnjaka, bojim se da ćemo propustiti priliku da promijenimo trendove i počnemo smanjivati stopu pušača u populaciji.</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
<p>7 Koordinacija hrvatske obiteljske medicine PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Pušenje je rizični čimbenik za oba najčešća uzroka smrti u Republici Hrvatskoj - kardiovaskularne bolesti i onkološke bolesti. Hrvatska je zemlja sa 1,1 milijun pušača i taj broj se nažalost ne smanjuje. Što nam govori da preventivne mjere koje se poduzimaju nisu dovoljne i ne daju rezultate, te da je neophodno uložiti dodatni napor i promijeniti pristup problemu. Jedan od mogućih rješenja problema, o kojem se sve više govori i koji se primjenjuje u sve više zemalja, je i koncept smanjenja štete od pušenja, koji se odnosi na smanjenje mortaliteta i morbiditeta od korištenja duhana među pušačima. Terapeutski cilj je uvijek kompletan prestanak s ovisničkim ponašanjem, tj. apstinencija. Ali kod onih koji ne uspijevaju ostati u apstinenciji, potrebno je barem smanjiti štetu prevođenjem na manje štetne alternative. Kod pušenja te manje štetne alternative su novi duhanski i nikotinski proizvodi bez sagorijevanja – e-cigarete, grijani duhanski proizvodi i</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

nikotinske vrećice. Brojna istraživanja, i nezavisnih institucija i duhanske industrije, pokazuju da se u izdahnutom aerosolu koji se stvara prilikom pušenja e-cigareta i grijanog duhana nalazi daleko manje štetnih tvari nego u dimu koji nastaje izgaranjem klasičnih cigareta. Američki FDA čak govori o kontinuumu rizika u koji smješta nikotinske i duhanske proizvode po štetnosti, od najmanje štetnih (nikotinski flasteri, oralni proizvodi, e-cigarete), do najviše štetnih (cigarete sa klasičnim izgaranjem). Dva istraživanja provedena među obiteljskim liječnicima su pokazala da su hrvatski obiteljski liječnici malo informirani o konceptu smanjenja štete od pušenja i mogućnostima koje pružaju novi duhanski proizvodi (prvenstveno e-cigarete koje su za sada najbolje istražene). Oni koji nešto znaju o konceptu smanjenja štete od pušenja i duhanskim proizvodima smanjenog rizika su se educirali na stranicama zdravstvenih institucija drugih zemalja – Velike Britanije, SAD-a, Švedske, Francuske, Australije, Novog Zelanda. Jer hrvatske javnozdravstvene institucije se o tom konceptu još ne očituju iako je on uvršten u Nacionalnu strategiju djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine koja je usvojena početkom godine u hrvatskom Saboru kao i u FCTC dokument Svjetske zdravstvene organizacije (1d) te u BECA report Europskog parlamenta. Hrvatski obiteljski liječnici prikupljaju podatke o statusu pušenja svojih pacijenata kroz preventivne i kronične panele. Iako e-cigarete postoje više od 10 godina, a proizvodi grijanog duhana od 2018. godine, paneli nisu ažurirani i liječnici ne mogu zabilježiti kad im netko kaže da koristi nove duhanske i nikotinske proizvode, tako da o raširenosti njihova korištenja i njihovom utjecaju na zdravlje pacijenata nemaju nikakve podatke. Neophodno je uključivanje hrvatskih stručnjaka i znanstvenika iz područja javnog zdravstva u istraživanje i kontrolu novih duhanskih i nikotinskih proizvoda dostupnih na našem tržištu, kao i kontrolu dostupnih istraživanja i određivanje prema njima, i prema konceptu smanjenja štete od pušenja, a ne da ih, kao dosad, a priori odbijaju i odbacuju sa izgovorom „nemamo dovoljno podataka“. Također je neophodno omogućavanje obiteljskim liječnicima da kroz svoj svakodnevni rad prikupljaju i bilježe podatke o korištenju novih duhanskih proizvoda da bi mogli pratiti njihov utjecaj na zdravlje korisnika/naših pacijenata. Prestanak pušenja će uvijek ostati krajnji cilj i preporuka svakom pušaču. Ali ukoliko to nije moguće postići, zdravstveni radnici moraju imati dostupne jasne informacije i preporuke iz provjerenih izvora što još mogu učiniti da smanje štetu od pušenja kod svojih pacijenata. Trenutno važeći Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda navodi niz mjera za ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda zabranjujući ikakvo promoviranje, promidžbu, oglašavanje što je razumljivo kao mjera ograničavanja uporabe radi zaštite zdravlja ljudi. No, zabranom ikakvog informiranja potrošača obiteljski liječnici se nalaze u situaciji praktički bez mogućnosti utemeljeno išta odgovoriti pacijentima koji imaju iskustvo s alternativnim duhanskim proizvodima ili koji traže njihov stav spram tome, uputu i odgovore.

Uz izostanak informacija, u zakonski su upitnom položaju prenositi, komentirati ili na ikoji način podijeliti s pacijentima vlastita profesionalna saznanja do kojih dolaze uglavnom iz inozemnih istraživanja. Zbog toga su Koordinacija hrvatske obiteljske medicine (KoHOM) i Hrvatsko društvo obiteljskih doktora (HDOD) krajem prošle godine poslali u Ministarstvo zdravstva i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo dokument „Ovisnost o pušenju i alternativni duhanski proizvodi u Republici Hrvatskoj – pozicija i stav liječnika obiteljske medicine“ u kojem se od dvije važne zdravstvene institucije zatražilo: - uvođenje alternativnih duhanskih proizvoda u CEZIH panele - razlikovanje klasičnih cigareta i alternativnih duhanskih proizvoda - razmatranje koncepta smanjenja štete - dostupnost edukacije i informiranja struke i građana (pacijenata). I dok zdravstveni radnici muku muče sa dobivanjem informacija o novim duhanskim proizvodima i konceptu smanjenja štete, mladi i djeca imaju svoje kanale informiranja. U posljednje vrijeme sve nas zabrinjava zabilježeni porast korištenja novih duhanskih proizvoda u mladim i djece kojima nipošto nisu namijenjeni. Ti proizvodi nikako nisu namijenjeni za regrutiranje novih ovisnika, niti itko od zdravstvenih radnika govori da oni nisu uopće štetni. Dapače, ponavlja se da su i oni štetni, iako manje od klasičnih cigareta sa izgaranjem i da je koncept smanjenja štete od pušenja namijenjen isključivo osobama koje su već pušači i koji ne mogu ili ne žele prestati pušiti. Porast korištenja e-cigareta i novih duhanskih proizvoda među djecom i mladima je razlog više zašto se u krugovima zdravstvenih radnika, ali i šire, mora govoriti i razmjenjivati informacije o ovim proizvodima i njihovom potencijalu, ali i štetnosti. Osnovni cilj Zakona trebao bi biti smanjenje broja pušača i poboljšanje javnog zdravlja. Trenutni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda nije uvrstio ključne definicije razlikovanja novih kategorija duhanskih i nikotinskih proizvoda, niti se dotaknuo koncepta manje štetnosti koji značajno može doprinijeti smanjenju broja pušača kao ni omogućio komunikaciju manje štetnih alternativa odraslim pušačima.

8 **TDR d.o.o.**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA
 Dana 28.06.2023. objavljen je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda. Isti Prijedlog zakona (dalje u tekstu: Prijedlog) je objavljen na stranicama esavjetovanja te je ostavljen rok do 13.7.2023. za dostavljanje komentara kroz proces javne rasprave. Sukladno navedenom TDR d.o.o., V.Nazora 1, Rovinj, dostavlja komentare kako slijedi: Prilikom analize Prijedloga trebalo bi poći prije svega od ciljeva same Direktive EU 2014/40 (u daljem tekstu: Direktiva) i Delegiranog akta EU 2022/2100 (u daljem tekstu: Delegirani akt) pri tome vodeći računa o osiguranju pravne sigurnosti na tržištu Republike Hrvatske kao jednog od osnovnih ciljeva pravnog poretka. Nadalje, u obzir bi trebalo uzeti i

Djelomično prihvaćen
 Definicija grijanog duhanskog proizvoda Riječ “emisija” u definiciji grijani duhanski proizvod se prihvaća tako da definicija sada glasi: “Grijani duhanski proizvod jest novi duhanski proizvod koji se zagrijava kako bi se proizvele emisije koje sadržavaju nikotin i druge kemikalije koje korisnik zatim udiše i koji je, ovisno o njegovim svojstvima, bezdimni duhanski proizvod ili duhanski proizvod za pušenje”

činjenicu da Direktiva datira iz 2014. godine a obzirom da tehnologija i industrija rapidno napreduju jasno je da bi zakonodavac prilikom izmjena i dopuna zakona ovu činjenicu morao uzimati u obzir, kako bi zakonska rješenja pratila tržišna kretanja. U suprotnom navedeno će rezultirati pravnim prazninama (naročito kada je riječ o novim kategorijama proizvoda, koje u trenutku izrade i usvajanja Direktive nisu bili niti u začetku), a što u konačnici ponovno vodi pravnoj nesigurnosti svih sudionika na tržištu. Člankom 2 Prijedloga se u Članku 3 važećeg Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (NN 45/17 i 114/18) (u daljem tekstu: Zakon) iza točke 14 dodaje nova točka 15 kojim se uvodi potpuno nova kategorija duhanskih proizvoda »grijani duhanski proizvodi«. Treba istaknuti da grijani duhanski proizvodi (postojeći) nisu posebna kategorija proizvoda u smislu Direktive, nego su, uzevši u obzir zajedničku karakteristiku, a to je da ne uključuju postupak izgaranja prilikom konzumiranja, zajedno sa drugim proizvodima istih karakteristika svrstani u „bezdimne duhanske proizvode“ (članak 2 točka 5 Direktive). Nadalje, u točki 9 istog članka Direktive navedena je definicija duhanskog proizvoda za pušenje koji se definira kao duhanski proizvod osim bezdimnog duhanskog proizvoda. Napominjemo da su odredbe važećeg Zakona upotpunosti usklađene sa gore citiranim odredbama Direktive (definicija bezdimnog duhanskog proizvoda u članu 3 točka 5 i definicija duhanskog proizvoda za pušenje u članku 3 točka 9 Zakona). Nadalje, postojeći Zakon u Članku 3 stavak 46 definira pušenje kao upotrebu duhanskih ili ostalih srodnih proizvoda na način da se udiše dim nastao njihovim izgaranjem. Uzevši u obzir gore citirane definicije, a nastavno na nesporne tehničke karakteristike postojećih grijanih duhanskih proizvoda (odsustvo izgaranja) jasno je da su ovi proizvodi već definirani obzirom da potpadaju pod kategoriju postojećih bezdimnih duhanskih proizvoda. Na tom tragu je i Članak 1 stavak 1 podstavak 2 Delegiranog akta u kojem je definicija duhanskih proizvoda za zagrijavanje propisana isključivo za potrebe prvog podstavka, a kojim se mijenja članak 7. stavak 12. Direktive „Za potrebe prvog podstavka grijani duhanski proizvod znači novi duhanski proizvod.....“ (Članak 1 stavak 1 postavak 2 Delegiranog akta). Ako uzmemo u obzir da se stavkom 1 članka 1 Delegiranog akta mijenja članak 7 stavak 12 Direktive jasna je namjera zakonodavca da se primjena članka 7 željela proširiti i na grijane duhanske proizvode (zabrana stavljanja na tržište proizvoda sa svojstvenom aromom), onda je jasno da je zakonodavac, isključivo za potrebe ovog članka, želio u kategoriju grijanih duhanskih proizvoda uključiti postojeće (bezdimne) grijane duhanske proizvode, kao i eventualno nove koje bi se potencijalno mogli naći na tržištu, a koji bi u skladu sa svojim karakteristikama spadali u duhanski proizvod za pušenje. U prilog navedenom govori i činjenica da je DG-SANTE, na sastanku održanom 09.02.2022. godine, kada je prijedlog Delegirane direktive predstavljen državama članicama jasno i nedvosmisleno naglasio (str. 4. Zapisnika) kako slijedi: “Na kraju, DG-SANTE podvlači da član 1 (2)

Delegiranog akta NIJE PRIMJENJIV u državama članicama gdje su duhanski proizvodi za zagrijavanje svrstani u bezdimne duhanske proizvode". Također, na istom sastanku, nakon što su pojedine države članice prigovorile da formulacije iz predloženog Delegiranog akta sugeriraju da bi duhanski proizvodi za zagrijavanje trebali bit klasificirani u proizvode za pušenje, istaknuto je sljedeće: "Definicija ovih proizvoda je skrojena tako da uzme u obzir mogućnost da bi U BUDUĆNOSTI NA TRŽIŠTE MOGLI BITI STAVLJENI duhanski proizvodi za zagrijavanje, koji će moći svrstati u bezdimne ili proizvode za pušenje, u skladu sa njihovim karakteristikama". Dakle, temeljna razlika između postojećih grijanih duhanskih proizvoda i duhanskih proizvoda koji su "za pušenje" je prisustvo ili odsustvo procesa izgaranja. Drugim riječima, relevantna karakteristika proizvoda za potrebe njegove klasifikacije kao bezdimnog ili za pušenje je da li proizvod uključuje izgaranje ili ne, a što je u skladu sa gore citiranim odredbama postojećeg zakona. Postojeći grijani duhanski proizvod ne uključuje proces izgaranja obzirom da u se ovim proizvodima duhan zagrijava, a ne gori. Zbog toga se tijekom uporabe postojećih grijanih duhanskih proizvoda ne stvara duhanski dim. Umjesto toga, uređaj proizvodi aerosol koji sadrži nikotin, vodu, glicerol i arome. Sve navedeno potvrdio je i Administrativni sud Braunschweig u pravnoj stvari u kojoj je razmatrana odluka o tome da li postojeći grijani duhanski proizvodi uključuju postupak izgaranja ili ne. Nakon ocjene svih provedenih dokaza, predmetni sud je zaključio da su postojeći grijani duhanski proizvodi bezdimni jer ne uključuju proces izgaranja (presuda od 23.09.2021.). Savezni njemački regulator nije se žalio na ovu presudu, pa je ista postala pravovaljana. Njemački sud je do ovog zaključka došao nakon što je razmotrio stručno mišljenje profesora Mitchell Smookea, međunarodno poznatog stručnjaka za znanost o izgaranju i profesora na Fakultetu za inženjerstvo i primijenjene znanosti Yale University. Analiza profesora Smookea je potvrdila da se duhan može zapaliti samo na temperaturama koje su znatno iznad radnih temperatura uređaja za grijane duhanske proizvode a da bez paljenja ne može biti "procesa izgaranja". Profesor Smooke je dalje objasnio Sudu da uređaj za grijane duhanske proizvode radi u takozvanoj zoni "pred-zapaljenja" gdje su temperature nedovoljne da dovedu do paljenja ili izgaranja i stoga uređaji za grijane duhanskih proizvode ne stvaraju dim. Iz navedenog je jasno da je Članak 1 (2) Delegiranog akta okvirna zakonska odredba, koja bi tek kroz proces transpozicije morala dobiti konačnu formu, odnosno, kroz proces transpozicije bi se morali jasno definirati uvjeti i kriteriji koji bi se koristili za kategorizaciju grijanih duhanskih proizvoda u bezdimne duhanske proizvode ili duhanske proizvode za pušenje. Bez navedenog, ponovno ulazimo u domenu neizvjesnosti iz pogleda tržišta te nepredvidivosti u postupanju nadležnih organa (nadležnog ministarstva, Državnog inspektorata) a što su jasni elementi pravne nesigurnosti na tržištu Republike Hrvatske. Napominjemo da je ovo pitanje jako bitno, obzirom da ono implicira obvezu

implementacije različitih zdravstvenih upozorenja na pakiranja proizvoda, u ovisnosti u koju kategoriju bi se svrstali grijani dunanski proizvodi. Konačno, neutvrđivanjem jasnih kriterija koje karakteristike grijanih duhanskih proizvoda će se uzimati kao relevantne prilikom određivanja spadaju li isti u kategoriju bezdimnih duhanskih proizvoda ili duhanskih proizvoda za pušenje ostavlja se diskrecijsko pravo nadležnim organima da od slučaja do slučaja kategoriziraju proizvod što je sa aspekta pravne sigurnosti neprihvatljivo. Ako uzmemo u obzir sadržaj zdravstvenih upozorenja koja se implementira na duhanskim proizvodima za pušenje jasno je da su ista "prilagođena" isključivo proizvodima čija uporaba uključuje postupak izgaranja ("Pušenje ubija" ili "Duhanski dim sadrži više od 70 tvari koje uzrokuju rak" sl) te bi bilo koji drugi kriterij za razvrstavanje osim kriterija izgaranja, potencijalno vodio implementaciji zdravstvenih upozorenja koja bi bila u suprotnosti sa karakteristikama proizvoda jer, kako je već gore pojašnjeno ovi proizvodi se ne konzumiraju "pušenjem" obzirom da korištenje istih ne uključuje postupak izgaranja, te se iz istih razloga korištenjem ovih proizvoda ne oslobađa duhanski dim. Obzirom da se predmetna upozorenja isključivo referiraju na duhanski dim, sastojke cigareta i bolesti koje izaziva pušenje, jasno je da iste nisu prikladna za proizvode čija upotreba ne uključuje postupak izgaranja duhana. U skladu s gore navedenim definicijama grijanih duhanskih proizvoda bi morala uzeti u obzir činjenicu uključuje li uporaba istih izgaranje ili ne, a što je u skladu sa gore citiranim definicijama bezdimnog duhanskog proizvoda, duhanskog proizvoda za pušenje i definicijom pušenja u smislu zakona. Takođe, kako smo već istakli, uzevši u obzir činjenicu da postojeća Direktiva datira iz 2014. godine, ista je uzela u obzir okolnosti koje su važile u momentu donošenja. Naime, tada su na tržištu postojali isključivo tradicionalni duhanski proizvodi dok je tek u povoju bio razvoj kategorije novih duhanskih proizvoda. Obzirom na jako dugi vremenski period od usvajanja Direktive na tržištu su se pojavile nove kategorije nikotinskih proizvoda (koji ne sadrže duhan) koje nisu regulirane važećim zakonom, a na koje bi morale primjenivati odredbe zakona koje se odnose na zabranu prodaje maloljetnim osobama, što je sukladno javnozdravstvenim ciljevima. Postojanje nereguliranih kategorija dodatno unosi pravnu nesigurnost. Zakonodavac bi trebao pratiti razvoj tehnologije i industrije te važeće zakone prilagođavati tehnološkim promjenama. Takođe, potrebno je preciznije definirati pojam oglašavanja i sponzoriranja kako bi predmetne definicije bile jasne i sukladne postojećim definicijama predmetnih termina u drugim zakonima. Nadalje, prilikom kreiranja zakonskih rješenja zakonodavac bi trebao uzeti u obzir znanstvena istraživanja i studije provedene nad određenim kategorijama proizvoda koji su predmet regulative, naročito kada se radi o restriktivnim zakonima. S tim u vezi u zakonu bi temeljem navedenog trebala postojati jasna distinkcija u regulatornom pristupu između tradicionalnih duhanskih proizvoda za pušenje i

bezdimnih duhanskih i nikotinskih proizvoda te razumna sloboda komunikacije prema pušačima. Ova »razumna sloboda« bi se isključivo odnosila na mogućnost da se postojećim pušačima tradicionalnih duhanskih proizvoda komuniciraju tehničke karakteristike novih duhanskih i nikotinskih proizvoda (koje su podkrijepljene znanstvenim studijama) kako bi oni imali svijest o postojanju alternativnih proizvoda na tržištu, ukoliko se drugim mjerama ne može osigurati da prestanu pušiti. Ovaj pristup je sukladan obvezama o informiranju potrošača propisanom Zakonom o zaštiti potrošača, obzirom da postojeći zakon ne ostavlja mogućnost za informiranjem postojećih pušača koji žele nastaviti pušiti o dostupnim alternativama. U proteklom su periodu, respektabilne institucije, kako iz EU tako i izvan provele su opsežne analize utjecaja novih kategorija proizvoda na povećanje ili smanjenje broja korisnika duhanskih proizvoda. Globana medicinska dobrotvorna organizacija Cochrane donosi pregled literature (Link 1) te otkriva da "postoje dokazi umjerene sigurnosti da korisnici grijanog duhana imaju nižu izloženost toksičnim tvarima/kancerogenima od pušača cigareta i vrlo nisku do umjerenu sigurnost dokaza o većoj izloženosti od onih koji pokušavaju apstinirati od duhana." Zatim Studija Eurobarometra iz 2021 (Link 2) pokazuje da je 57% europskih pušača ili bivših pušača uspješno koristilo e-cigarete kako bi prestali ili smanjili pušenje (30% korisnika e-cigareta potpuno je prestalo pušiti, a još 27% je smanjilo konzumaciju duhana). Također ističemo izvješće (Link 3) naručeno za Europsku komisiju pokazalo je da je 54% osoba starijih od 26 godina kao razlog za korištenje e-cigareta navelo „pokušaj prestanka ili smanjenja konzumacije drugog duhanskog proizvoda". Isti razlog navelo je 33% njih iz dobne skupine od 18 do 25 godina. Izvješće je dalje pokazalo da je 24% bivših vapera u dobi od 18-25 godina prestalo konzumirati sve duhanske proizvode. U dobnoj skupini 26+ ta brojka je bila 23%. To pokazuje da su vape proizvodi važna faza u prijelazu s pušenja na potpunu apstinenciju od nikotina. Ukupno, izvješće je pokazalo da su 87% trenutačnih ekskluzivnih korisnika e-cigareta bivši pušači cigareta. Uz to prema podacima (Link 4) koje je objavila Komisija, u Mađarskoj je u razdoblju od 2017. do 2020. zabilježen porast pušenja za 1 postotni bod, i to u periodu kada su iz regulatorne perspektive novi proizvodi bili izjednačeni sa tradicionalnim duhanskim proizvodima. Bez obzira na navedeno nije se dogodio pad potrošnje klasičnih duhanskih proizvoda već naprotiv porast incidencije pušenja. Zanimljiva je i Grčka studija (Link 5) profila korisnika e-cigareta koja je otkrila da su 98% sudionika istraživanja bili pušači prije nego što su počeli koristiti e-cigarete. 58,9% sudionika koristilo je neduhanske okuse, a „Većina sudionika iskusi je zdravstvene dobrobiti, uglavnom poboljšanje fizičkog statusa, sposobnosti vježbanja, njuha i okusa". Studija je zaključila da su „kupci Vapeshopa u Grčkoj uglavnom sadašnji i bivši pušači, a većina njih je prestala pušiti. Korištenje e-cigareta od strane nepušača rijetko je i nitko od njih naknadno ne započne pušiti." U javnosti je već poznat „slučaj“

Švedske koji pokazuje da je moguće ostvariti značajan pad incidencije pušenja jasnim reguliranjem i otvorenim komuniciranjem proizvoda novih kategorija. Tako je Švedska postigla manje od 6% prevalencije pušenja, kako je izmjerila Švedska agencija za javno zdravstvo (Link 6). Naime, Švedska također ima najnižu incidenciju raka pluća (17,7 na 100 000) u EU, kako pokazuju podaci Svjetske zdravstvene organizacije (Link 7), uz najmanju smrtnost od raka pluća (14,4 na 100 000). Isti izvor podataka pokazuje da Švedska ima najnižu stopu smrtnosti od svih vrsta karcinoma među muškarcima (96,0 na 100.000). Istaknuli bi i neke druge zemlje s ciljanom prevalencijom od 5% – npr. Ujedinjeno Kraljevstvo (Link 8), Novi Zeland (Link 9) i Francuska (Link 10) – koje aktivno potiču pušače na prelazak na nove kategorije putem kampanja koje sponzorira vlada. Tako se liječnike i druge zdravstvene radnike u Ujedinjenom Kraljevstvu potiče da savjetuju pušačima nove kategorije proizvoda kao alternativu pušenju. Vladini stručnjaci koji stoje iza kampanje „Stoptober“ ohrabreni su nedavno objavljenim istraživanjem koje sugerira da se rekordan broj pokušaja odustajanja pokazao uspješnim. Zamjenica glavnog vladinog medicinskog predstavnika, prof. Gina Radford, rekla je da nove kategorije igraju važnu ulogu i, budući da imaju "95% manje štetnih proizvoda" u sebi od normalnih cigareta, bilo je ispravno da su promovirane tijekom kampanje. Kampanja u Novom Zelandu promovira vaping kao puno manje štetnu alternativu u odnosu na pušenje te tvrde da prelazak na vaping olakšava prestanak pušenja. Institut za javno zdravstvo Francuske promovira kroz svoju kampanju vejping kao način prestanka pušenja. Uz to ističu da se na taj način izbjegava udisanje nekih vrlo toksičnih tvari koje oslobađa duhanska cigareta kod izgaranja - poput ugljičnog monoksida, "katrana" i nekoliko tisuća drugih toksičnih proizvoda. Također sve tri navedene zemlje dopuštaju i online prodaju proizvoda nove kategorije. Pri donošenju zakonodavnih aktivnosti svakako bi trebalo uvažiti i realnost u kojoj neće svi pušači prestati pušiti unatoč svim zakonodavnim i ostalim naporima. U skladu s tim, borba protiv pušenja, uz odvratanje od početka pušenja i poticanje na prestanak, trebala bi se unaprijediti primjenom načela smanjenja štete. Naime, kako smo već naveli, niz znanstvenih istraživanja provedenih od strane renomiranih svjetskih institucija dokazuje da postojeće alternative tradicionalnim duhanskim proizvodima mogu pomoći u smanjenju broja aktivnih pušača. S tim u vezi predložimo uključenje koncepta načela smanjenja štete u postojeći Zakon. Na kraju, uzevši u obzir činjenicu da javnozdravstveni aspekt borbe protiv pušenja predstavlja jednu od ključnih tema modernog društva nadležna ministarstva za oblasti financija i poreza morali bi biti uključena u određene aspekte ove borbe. S tim u vezi smatramo da je u povjerenstvo primjereno uključiti i predstavnike ministarstava nadležnih za financije i gospodarstvo. Ovim bi se dodatno unaprijedio rad Nacionalnog povjerenstva za borbu protiv pušenja te pobliže definirali određeni segment njegova rada. Također, važno je zakonski urediti donošenje Strategije za

borbu protiv pušenja za petogodišnje razdoblje, a kako bi se uvelo ciljano djelovanje na tom području a samim time i mogli pratiti rezultati aktivnosti. Link 1: <https://www.cochranelibrary.com/cdsr/doi/10.1002/14651858.CD013790.pub2/full> Link 2: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2240> Link 3: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c6378b33-b8a7-11eb-8aca-01aa75ed71a1> Link 4: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=73947> Link 5: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11739-018-02011-1> Link 6: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/tolkad-rapportering/folkhalsan-i-sverige/resultat/levnadsvanor2/tobaksrokning-daglig/> Link 7: https://gco.iarc.fr/today/online-analysis-map?v=2020&mode=population&mode_population=continents&population=900&populations=900&key=asr&sex=0&cancer=15&type=0&statistic=5&prevalence=0&population_group=0&ages_group%5B%5D=0&ages_group%5B%5D=17&nb_items=10&group_cancer=1&include_nmsc=1&include_nmsc_other=1&projection=natural-earth&color_palette=default&map_scale=quantile&map_nb_colors=5&continent=5&show_ranking=0&rotate=%255B10%252C0%255D Link 8: <https://www.bbc.com/news/health-41339790> Link 9: <https://www.quitstrong.nz/switch-vaping/> Link 10: <https://www.tabac-info-service.fr/j-arrete-de-fumer/je-choisis-la-vapoteuse>

<p>9 Pravobranitelj za djecu RH PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Sukladno čl. 10. Zakona o pravobranitelju za djecu (NN 73/17) dostavljamo mišljenje na prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda. Zadnjih nekoliko godina su se na tržištu pojavile alternative tradicionalnim cigaretama, kao što su e-cigarete, vaping uređaji i grijani duhan te nikotinske vrećice, koje su postale vrlo popularne te se rašireno koriste uz cigarete, te kao alternativa pušenju cigareta. Vrlo često njihovi proizvođači ove proizvode predstavljaju kao „zdravije“, „sigurnije“ alternative pušenju, da pridonose rješavanju problema pušenja, stvarajući krivi, zavaravajući dojam – ipak je riječ o novim vrstama nikotinskih proizvoda koji su postali vrlo popularni, pa i među djecom i mladima. Njihovoj upotrebi svakodnevno možemo posvjedočiti na našim ulicama, u otvorenim i zatvorenim prostorima, a izgleda i u školama. Ono što zabrinjava jest njihova popularnost među djecom i mladima. Nedavni napisi u medijima i pritužbe stranaka Uredu pravobranitelja za djecu govore o pošasti koja je zavládala među djecom i mladima, pa i o njihovom korištenju po školama. Tako mediji prenose da su primjerice e-cigarete i „vejpanje“ dostupni djeci i mladima, da njihovo oglašavanje neskriveno cilja upravo na najmláđu populaciju putem društvenih mreža i influencera, te da su jako privlačni djeci zbog svojih okusa (poput slatkiša ili voća), a ne ostavljaju neugodan miris i dim. Pored e-cigareta, zabrinjavaju i navodi o dostupnosti djeci i korištenju Snus proizvoda (nikotinskih vrećica, npr. Velo), koji se prodaju na kioscima, također u različitim okusima, u pakiranjima poput bombona i žvakaćih guma. Imajući u vidu štetnost ovih proizvoda za zdravlje djece, podržavamo izmjene propisa koji će doprinijeti zaštiti djece od uporabe duhanskih i srodnih proizvoda i jači angažman nadležnih tijela u ograničavanju uporabe ovih proizvoda i njihove dostupnosti djeci i mladima. Također smatramo da štetna praksa oglašavanja ovih proizvoda i zavaravajućih informacija nanosi štetu svima pa tako i djeci, te da nedvojbeno predstavlja kršenje propisa i treba je sankcionirati i suzbiti.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje</p>
--	--

<p>10 Udruga korisnika osobnih isparivača - CROHM PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA</p> <p>Ovim prijedlogom izmjena Zakona još uvijek se nije napravila zakonska razlika između cigareta i ostalih alternativnih duhanskih i nikotinskih proizvodi (e-cigarete, grijani duhanski proizvodi i nikotinske vrećice) kojima je zajedničko da kod korištenja nema sagorijevanja. Paralelno je ove godine hrvatski Sabor usvojio nacionalnu strategiju djelovanja na području ovisnosti do 2030. čime je prihvaćen koncept smanjenja štete od pušenja u kojem su ključan alat alternativni nikotinski i duhanski proizvodi. Smatramo da je važno uzeti u obzir brojna znanstvena koja potiču prihvaćanje koncepta manje štetnosti koja su pokazala da su alternativni duhanski proizvodi manje štetni u odnosu na cigarete i ugledati se na zemlje koje su uspješne u rješavanju ovog problema. Najrecentnije od njih je ono ugledne međunarodne zajednica znanstvenika Cochrane koje je pokazalo da su e-cigarete značajno učinkovitije u odvikavanju od pušenja od postojećih nikotinskih zamjenskih terapije. Isto tako, međunarodna mreža javno zdravstvenih stručnjaka Health Diplomats izradila je izvješće o uspješnom švedskom modelu borbe protiv pušenja koji je Švedskoj omogućio da postane prva zemlja na svijetu koja je prevalenciju pušenja spustila ispod 6 posto, a već ove godine bit će prva zemlja na svijetu koja će tu stopu spustiti ispod 5 posto, što službeno znači da će biti Smoke Free država. Anketa koju smo proveli u među članovima Udruge korisnika osobnih isparivača CROHM pokazala je da je u Hrvatskoj čak 58,2 posto pušača zainteresirano za prelazak na alternativne proizvode, no najviše ih sprječava nedostatak informacija o tim proizvodima. Smatramo da je takav odnos prema građanima neprihvatljiv pa čak i neustavnim. Uskratiti pravo na informaciju za gotovo milijun pušača u Hrvatskoj, a ta informacija može biti povoljna za njihovo zdravlje, ne može biti dobra javna politika. Zato još jednom tražimo da se izmjenama Zakona odraslim pušačima omogući direktna komunikacija alternativnih duhanskih i nikotinskih proizvodi, prihvati koncept manje štetnosti te jasnije definira razlika između cigareta i duhanskih i nikotinskih proizvoda kod kojih nema sagorijevanja i kod kojih je dokazan koncept manje štetnosti utjecaja na zdravlje.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
<p>11 HGK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA</p> <p>Stručna služna HGK, Sektor za poljoprivredu, smatra kako Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda i predložene izmjene i dopune nemaju samo utjecaj na javno zdravlje nego i na sudionike u proizvodnji i prometu duhanskih i srodnih proizvoda. Trenutna situacija na tržištu pokazuje da se u dijelu konzumacije takvih proizvoda događaju velike promjene koje nisu na žalost popraćene odgovarajućim zakonskim rješenjima. Evidentan je veći broj proizvoda nove generacije koji se mogu svrstati u kategoriju „srodnih proizvoda“. Međutim, s</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

obzirom na nejasne definicije, vrlo je upitno postupanje u kontroli i nadzoru oko tumačenja takvih proizvoda iz čega proizlazi pravna nesigurnost za njihove proizvođače i distributere. Bez kvalitetnih definicija otežava se poslovanje gospodarskih subjekata u dijelu poslovne politike.

Gospodarstvenici bez jasno određenih pravila imaju poteškoće u stavljanju proizvoda na tržište i kod ulaganja u istraživanje i razvoj. Različite zabrane i ograničenja, koja u najvećoj mjeri nisu pravno utemeljena, stvaraju značajne probleme u pozicioniranju gospodarstvenika na tržištu. Ovo posebno napominjemo jer u RH postoje proizvođači i distributeri nove generacije proizvoda čije se poslovanje u velikoj mjeri temelji na izvozu u zemlje EU i koje svojim poslovanjem značajno doprinose stvaranju dodane vrijednosti u RH. Ograničenja u postojećem Zakonu nadilaze pravila Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda, čime se jednim dijelom potencijalno ugrožavaju ustavna prava poduzetnika, ali i građana/konzumenata. Poduzetnici bi trebali imati mogućnost predstaviti proizvode koje proizvode, a konzumenti dostup do jasnih i provjerljivih informacija o proizvodima koji se stavljaju na tržište. Naime, evidentno je javnosti kako postoje prijepori oko koncepta „manje štetnosti“ u dijelu konzumacije nove generacije proizvoda. Predstavnici industrije, ali i neka tijela javnog zdravstva u svijetu sve više iznose činjenica iz istraživanja o učincima manje štetnosti nove generacije proizvoda u usporedbi s tradicionalnim zapaljivim proizvodima. Iskustva drugih država pokazuju jako dobre rezultate u smanjenju pušačke incidencije (Švedska je u kratkom periodu smanjila pušenje na samo 5-6%). RH treba biti više uključena u istraživanja i praćenje rezultata istraživanja vezanih uz promjene pušačkih navika, s ciljem učinkovite kontrole nad proizvodnjom i prometom nove generacije proizvoda. Mnoge svjetske organizacije i države su u postupku primjene različiti strategija koje imaju za cilj smanjenje pušenja i ublažavanje posljedica od pušenja. S obzirom da RH ima značajnog EU proizvođača koji 80% proizvodnje izvozi i distribuira u zemlje EU, nužno je stvoriti kvalitetan nacionalni pravni okvir za ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda koji će odrediti jasna pravila i smjernice za proizvodnju i distribuciju proizvoda nove generacije. U definiranju posebno je bitno obratiti pozornost na razdiobu između štetnih i manje štetnih proizvoda, zapaljivih (sagorijevajućih) i nezapaljivih (ne-sagorijevajućih), budući da najveće štetne posljedice za zdravlje konzumenta nastaju iz dima kod zapaljivih proizvoda. Navedene činjenice imaju značajan utjecaj na ostvarivanje proklamiranih ciljeva u javnom zdravstvu, gdje se nastoji smanjiti broj pušača (u RH ih je više od 1,2 mil.). Jako je važno tržište učiniti sigurnijim te omogućiti veću informiranost konzumenata oko proizvoda nove generacije, što trenutno nije situacija. Sektor za poljoprivredu HGK podržava inicijative za prevenciju i smanjenje pušenja prema Nacionalnoj strategiji djelovanja na

<p>području ovisnosti za razdoblje do 2030. koju je usvojio Sabor RH, gdje se prepoznaje koncept manje štetnosti koji treba implementirati u nacionalno zakonodavstvo. Mišljenja je kako se kroz prethodno predložene izmjene dostavljene Ministarstvu zdravstva mogu ostvariti bolji rezultati i utjecaj na više područja: - na javno zdravstvene ciljeve, posebno u dijelu smanjivanja posljedica od pušenja - na javne financije, u dijelu prikupljanja trošarina, budući da proizvodi mogu biti svrstavani u proizvode koji podliježu trošarinskom tretmanu - na poslovnu održivost subjekata koji sudjeluju u proizvodnji i prometu duhanskih i nikotinskih proizvoda, u dijelu trenutnih i budućih investicija.</p>	
<p>12 TIHOMIR KLEMENT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA Republika Hrvatska ima vrlo visok prihod od poreznih i drugih osnova što se tiču duhana i duhanskih proizvoda, vrlo je neobično da se tek sada uvode ove promjene. Također ne treba isključiti ni tzv elektronske cigarete tzv. parilice koje još uvijek nemaju jasno istražen utjecaj na zdravlje. A također i kod tih parilica i distribucije tekućina postoji vrlo mala ili slaba kontrola što se stavlja u opticaj i prodaje.</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

<p>13</p>	<p>OGNJEN BRBOROVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Iz prve rečenice poglavlja II jasno je da je sam cilj ovog Zakona smanjenje korištenja i preventivne mjere protiv pušenja, a posebno mladih ljudi. Iz daljih predloženih izmjena Zakona jasno je da nisu iskorištena sva sredstva koje današnji stupanj javnozdravstvenog znanja prepoznaje kao uspješne metode u postizanju navedenih ciljeva. Zapravo cijeli Zakon i sve izmjene se bave isključivo postroživanjem već desetljećima prisutnih mjera Smanjenja dostupnosti duhana i nikotinskih proizvoda bez da i jednom naznakom prepozna preostale dvije metode koje su u svijetu i RH pokazale rezultate u smanjenju korištenja sredstava ovisnosti (odnosi se na mlade, posebno istaknute u II poglavlju) Smanjenje potrebe, poslijednje metode Smanjenja štete koja direktno utječe na zdravlje već postojećih pušača. Upravo prepoznavanje ovih dvaju područja preventive Smanjenje potrebe i Smanjenje štete(s više metoda unutar svake) u jednom ovakvom Zakonu može osigurati sredstva i kontinuitet rada s ovim dvijema bitno različitim grupama ljudi (mladi vs postojeći pušači). Uvođenjem ovih dvaju područja u Zakon, i prepoznavanjem različitosti u ciljanim populacijama i različitosti u očekivanim ciljevima omogućilo bi se napokon neki pomak u smanjenju broja pušača u RH. Hrvatska, ne treba posebno isticati, je izrazito neuspješna u postizanju ciljeva smanjenja broja pušača s kontinuiranim geneeriranjem novih kohorta mladih pušača. Ovaj Zakon ne donosi inovativni moment koji bi mogao preokrenuti negativne desetljetne trendove, štaviše, ovaj Zakon osigurava kontinuitet i status quo. prof.dr.sc. Ognjen Brborović</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
<p>14</p>	<p>TIHOMIR KLEMENT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, Članak 11.</p> <p>Ovaj članak 42. bi se također trebao odnositi i na osobe koje tzv. žicaju cigarete., a ne samo na one koje ih nude. Pretpostavljam da se ovo odnosi prije svega na promotivne akcije u kojima se putem određenih promotivnih akcija nude cigarete potencijalnim korisnicima i na taj ih se način želi uvesti u taj pakao ovisnosti., a mahom se radi o fizičkim osobaama koje je tvrtka ili agencija unajmila za obavljanje tih aktivnosti. Tako da bi se du trebalo preciznije pojasniti. Svakako to ne bi trebalo uključivati i odnositi se na osobu koja ponudi dugu osobu s s cigaretom " tipa pitanja , oš zapalit?"</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

15	<p>Ines Balint dr.med. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, Uz članak 4. i 5.</p> <p>Hrvatska je zemlja s 1,1 milijun pušača i zadnjih 10 godina nema promjene u smanjenju broju pušača. Preventivne mjere su „mrtvo slovo na papiru“ te ih je neophodno revidirati i unaprijediti kako bi dostigli cilj smanjenja broja pušača posebno među mladima. Jedna smo od rijetkih zemalja u EU koja nove kategorije duhanskih i nikotinskih proizvoda regulira jednako strogo kao i cigarete ne uvažavajući koncept manje štetnosti o kojem postoje brojne kliničke studije. Korisnici tradicionalnih duhanskih proizvoda nemaju dostupne informacije o proizvodima novih kategorija koji imaju potencijal manje štetnosti, dok se mladi informiraju putem društvenih mreža, uglavnom pogrešno. Osnovni cilj Zakona trebao bi biti smanjenje broja pušača i poboljšanje javnog zdravlja, ali trenutni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda nije uvrstio definiciju razlikovanja novih kategorija duhanskih i nikotinskih proizvoda, niti se dotaknuo koncepta manje štetnosti koji značajno može doprinijeti smanjenju broja pušača, nije predvidio komunikaciju o manjoj štetnih alternativnih duhanskih proizvoda odraslim pušačima.</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
16	<p>OGNJEN BRBOROVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, Uz članak 4. i 5.</p> <p>Upravo bi suština ovog zakona trebalo biti da prepozna i uvaži razlike raznih proizvoda (duhanskih ili nikotinskih) koji su se u međuvremenu pojavili na tržištu. Sama suština tih drugih proizvoda je da nisu štetni poput tradicionalnih duhanskih proizvoda jer ne stvaraju dim, ne dolazi do sagorijevanja duhana pa slijedom niti do "pušenja". Ovo objašnjenje da se grijani proizvodi koriste za pušenje temeljem "karakteristika" je upravo sama suština ne razumijevanja materije na koju se odnosi prijedlog zakona. profdr.sc. Ognjen Brborović</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>

17 **Ines Balint dr.med.**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU
Sve više zemalja usvaja koncept smanjene štetnosti od duhana – u Velikoj Britaniji je prevalencija pušenja smanjena sa 19,8 posto u 2011. godini na 13,9 posto u 2019. godini. Britanski nacionalni javno zdravstveni zavod objavio je smjernice o prevenciji pušenja u kojima alternativni duhanski i nikotinski proizvodi imaju značajnu ulogu. Britanska komora liječnika prepoznala je važnost obiteljskih liječnika u procesu prestanka pušenja ključna – u Velikoj Britaniji obiteljski liječnici proaktivno informiraju svoje pacijente pušače o prednostima alternativnih proizvoda za njihovo zdravlje. Trenutno važeći Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda navodi niz mjera za ograničavanje uporabe duhanskih i srodnih proizvoda zabranjujući ikakvo promoviranje, promidžbu, oglašavanje što je razumljivo kao mjera ograničavanja uporabe radi zaštite zdravlja ljudi. No, zabranom ikakvog informiranja potrošača obiteljski liječnici se nalaze u situaciji praktički bez mogućnosti utemeljeno komunicirati s pacijentima koji imaju iskustvo s alternativnim duhanskim proizvodima ili koji traže njihov stav spram tome, uputu i odgovore. Uz izostanak informacija, u zakonski su upitnom položaju prenositi, komentirati ili na ikakvi način podijeliti s pacijentima vlastita profesionalna saznanja do kojih dolaze uglavnom iz inozemnih istraživanja. Liječnike najviše muči što nemaju alata kako pomoći svojim pacijentima da prestanu pušiti jer niti imaju dovoljno informacija niti im smiju pričati o alternativnim duhanskim i nikotinskim proizvodima. Važno je educirati i informirati odrasle korisnike duhanskih proizvoda kako bi iskoristili puni potencijal novih kategorija proizvoda u javno zdravstvenom kontekstu borbe protiv smanjenja pušenja u Hrvatskoj uz istovremeno kvalitetnije ograničenje njihove dostupnosti kod djece i maloljetnika i edukaciju mladih o štetnosti tih proizvoda .

Primljeno na znanje
Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.

<p>18 Ines Balint dr.med. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU Sagorijevanje duhana i udisanje dima su glavni krivci za gotovo sve bolesti povezane s pušenjem. U posljednjih 10 godina na tržištu se počeo pojavljivati čitav niz novih kategorija duhanskih i nikotinskih proizvoda (proizvodi bez sagorijevanja) za koja su brojna istraživanja pokazala da su manje štetni u odnosu na cigarete kod kojih postoji proces sagorijevanja. Nove kategorije obuhvaćaju e-cigarete, grijane duhanske proizvoda i nikotinske vrećice. Koncept manje štetnosti duhanskih i nikotinskih proizvoda nove generacije već je uvršten u Nacionalnu strategiju djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine koja je usvojena početkom godine u hrvatskom Saboru kao i u FCTC dokument Svjetske zdravstvene organizacije (1d) te u BECA report Europskog parlamenta Hrvatski obiteljski liječnici prikupljaju podatke o statusu pušenja svojih pacijenata kroz preventivne i kronične panele. Iako e-cigarete postoje više od 10 godina, a proizvodi grijanog duhana od 2018. godine, paneli nisu ažurirani i liječnici ne mogu zabilježiti kad im netko kaže da koristi nove duhanske i nikotinske proizvode, tako da o raširenosti njihova korištenja i njihovom utjecaju na zdravlje pacijenata nemaju nikakve podatke.</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.</p>
<p>19 OGNJEN BRBOROVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH I SRODNIH PROIZVODA, MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU Zašto se ne usvoji postojeće stanje na tržištu i ne ubaci snus tj nikotinske vrećice već se ostavlja nedefinirano kao "novi duhanski proizvod" iako nije duhanski niti je novi? Pretpostavljam da netko tko je pisao prijedlog nije pratio medije niti situaciju na tržištu u RH. prof.dr.sc. Ognjen Brborović</p>	<p>Primljeno na znanje Prijedlog nije predmet trenutnih izmjena, međutim isti će se analizirati i razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda. Nove definicije proizvoda ili nadopune postojećih, a koje nisu regulirane Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode nisu predmet ovog zakonskog prijedloga Snus i nikotinska vrećice su različiti proizvodi, sukladno čl.23., stavak 10. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“ broj 45/17 i 114/18) prodaja duhana za oralnu uporabu je zabranjena na teritoriju Republike Hrvatske.</p>

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2023. godinu.

Rok: IV. kvartal 2023.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci Glava XIV. Javno zdravlje, članak 168. Glava XV. Zaštita potrošača čl. 169.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Delegirana direktiva Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode (SL L 283, 3.11.2022.)

32022L2100

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

izv. prof. dr.sc. Silvio Bašić, dr.med

državni tajnik i EU koordinator

(potpis)

10.10.2023.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

državna tajnica i EU koordinatorica

(potpis)

23.10.2023.

(datum i pečat)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Delegirana direktiva Komisije (EU) 2022/2100 od 29. lipnja 2022. o izmjeni Direktive 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu povlačenja određenih izuzeća za grijane duhanske proizvode

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Izmjene Direktive 2014/40/EU</p> <p>Direktiva 2014/40/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>(1)Članak 7. stavak 12. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„12. Duhanski proizvodi osim cigareta, duhana za samostalno motanje i grijanih duhanskih proizvoda izuzimaju se od zabrana utvrđenih u stavcima 1. i 7. Komisija u skladu s člankom 27. donosi delegirane akte radi povlačenja tog izuzeća za pojedinu kategoriju proizvoda ako je izvješćem Komisije utvrđeno da je došlo do značajne promjene okolnosti.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka „grijani duhanski proizvod” znači novi duhanski proizvod koji se zagrijava kako bi se proizveli plinovi koji sadržavaju nikotin i druge kemikalije koje korisnik zatim udiše i koji je, ovisno o njegovim svojstvima, bezdimni duhanski proizvod ili duhanski proizvod za pušenje.”</p> <p>(2)Članak 11. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Članak 11.</p> <p>Označivanje duhanskih proizvoda za</p>	<p style="text-align: center;">Članak 2.</p> <p style="text-align: center;">U članku 3. iza točke 14. dodaje se nova točka 15. koja glasi:</p> <p>„15) <i>grijani duhanski proizvod</i> jest novi duhanski proizvod koji se zagrijava kako bi se proizvele emisije koje sadržavaju nikotin i druge kemikalije koje korisnik zatim udiše i koji je, ovisno o njegovim svojstvima, bezdimni duhanski proizvod ili duhanski proizvod za pušenje“.</p> <p>Dosadašnje točke 15. do 51. postaju točke 16. do 52.</p> <p style="text-align: center;">Članak 3.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda”;</p> <p>(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Države članice mogu izuzeti duhanske proizvode za pušenje osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda kako su definirani u članku 7. stavku 12. drugom podstavku od obveze navođenja informativne poruke iz članka 9. stavka 2. i kombiniranih zdravstvenih upozorenja iz članka 10. U tom slučaju i uz dodatak općeg upozorenja iz članka 9. stavka 1. svako jedinično pakiranje i sva vanjska pakiranja tih proizvoda moraju sadržavati jedno od tekstualnih upozorenja iz Priloga I. Opće upozorenje iz članka 9. stavka 1. mora sadržavati upućivanje na usluge povezane s prestankom pušenja iz članka 10. stavka 1. točke (b).”</p>	<p>U članku 8. stavak 7. mijenja se i glasi:</p> <p>„(7) Iz zabrana utvrđenih u stavcima 1. i 4. ovoga članka, izuzimaju se duhanski proizvodi, osim cigareta, duhana za samostalno motanje i grijanih duhanskih proizvoda.“.</p> <p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p>Naslov iznad članka 12. mijenja se i glasi:</p> <p><i>„Označavanje duhanskih proizvoda za pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje“</i></p>		
--	--	--	--

	<p style="text-align: center;">Članak 5.</p> <p style="text-align: center;">U članku 12. stavak 1. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Od obveze navođenja informativne poruke iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona i kombiniranih zdravstvenih upozorenja utvrđenih u članku 11. ovoga Zakona, izuzimaju se duhanski proizvodiza pušenje, osim cigareta, duhana za samostalno motanje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda koji su po karakteristikama duhanski proizvodi za pušenje.“</p>		
<p>Članak 2.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice najkasnije do 23. srpnja 2023. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 14.</p> <p style="text-align: center;">Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>One te odredbe primjenjuju od 23. listopada 2023.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>	<p>nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>ne predstavlja obezu za državu članicu</p>
<p>Članak 4.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>ne predstavlja obvezu za državu članicu</p>